

Προσεγγίζοντας τη θάλασσα

Ανάπλαση παραλιακού μετώπου Κυπαρισσίας

Πετροπούλου Παναγιώτα

Διπλωματική εργασία

Προσεγγίζοντας τη θάλασσα.
Ανάπλαση παραλιακού μετώπου Κυπαρισσίας.

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Τροβά Βασιλεία
Φοιτήτρια: Πετροπούλου Παναγιώτα

Περίληψη

Η Κυπαρισσία είναι μια μικρή επαρχιακή πόλη στα βορειοδυτικά του νομού Μεσσηνίας. Αναπτύσσεται με αμφιθεατρικό τρόπο από τους πρόποδες του βουνού «Ψυχρό» μέχρι τη θάλασσα. Η παραλιακή της ζώνη (1.7km περίπου), χαρακτηρίζεται από ποικιλία στη μορφολογία – αμμουδιές, βράχια, μικροί κολπίσκοι, μαρίνα -. Σε αντίθεση με αυτό που θα προσδοκούσε κανείς όμως, το μέτωπο αυτό δεν αποτελεί κομμάτι της καθημερινότητας των περισσότερων κατοίκων, με εξαίρεση τη περίοδο του καλοκαιριού. Παρουσιάζει μια εικόνα ερήμωσης και εγκατάλειψης. Η έλλειψη ιδιαίτερου σχεδιασμού και συντήρησης του δημόσιου χώρου, ο αδιαμόρφωτος χώρος της μαρίνας και των δημοτικών εκτάσεων της νοτιοδυτικής επέκτασης της πόλης, τα γενικότερα προβλήματα λειτουργίας της μαρίνας, η απουσία υποδομών που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν ανθρώπινες δραστηριότητες, είναι μερικά από τα βασικά ζητήματα που εντοπίζονται στην έρευνα για τη περιοχή. Μια πόλη σε επαφή με τη θάλασσα και ταυτόχρονα σε απόσταση από αυτή.

Η προσπάθεια για ανάκτηση αυτής της επαφής γίνεται με όρους αστικού σχεδιασμού. *Πως ο αστικός ιστός της πόλης μπορεί να συνδεθεί με τη θάλασσα; Πως διαμορφώνεται το ενδιάμεσο όριο μεταξύ τους; Ερωτήματα της συνθετικής αναζήτησης... που προσπαθεί να εντοπίζει τρόπους σύνδεσης της υπάρχουσας αστικής υποδομής με τη θάλασσα (παραλίες, κολπίσκοι, μαρίνα). Κάτι που άλλοτε γίνεται με ήπιο τρόπο, εκεί που το φυσικό τοπίο κυριαρχεί και άλλοτε με πιο «αστικό», όπου το υπόβαθρο έχει αλλοιωθεί κατά πολύ από τον άνθρωπο π.χ. μαρίνα. Ο τρόπος σύνδεσης του μετώπου με τη πόλη μέσα από τα δίκτυα κυκλοφορίας (αυτοκινητόδρομοι, πεζόδρομοι, ποδηλατοδρόμοι) εξετάζεται ακόμα, καθώς γίνεται προσπάθεια περιορισμού της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων. Βαθύτερος στόχος όλων των επεμβάσεων η ανάκτηση της επαφής με τη θάλασσα.*

Abstract

Kyparissia is a small provincial town in the northeast area of the prefecture country of Messinia. It develops amphitheatrically from the foot of the mountain "Phychro" to the sea. This seafront (approximately 1.7km) is characterized by a variety of morphology – sandy beaches, crags, small creeks and a marina. Instead of what someone is going to expect, this seafront isn't a part of the citizens' everyday life, with the exception of summertime period. It appears an image of desolation and abandonment. The lack of some special design and maintenance of the public space, the unformed space of the marina and the municipal land of the southwest extension of the city, the general operational problems of the marina, the absence of infrastructure that could accommodate human activities, are some of the basic issues identified in the research of the area. A city in contract with the sea and simultaneously away from it.

The recovery effort of this contact is made with terms of urban design. How can the urban fabric be associated with the sea? How is the intermediary border between them formed? Questions of the synthetic search which tries to identify ways of contact between the existing urban infrastructure and the sea (beaches, creeks, marina). Something that once can be made in gentle way, where the natural landscape dominates, and in other occasion more "urban", where the background has been spoiled by human e.g. the marina. The method of connection with the city through circulation networks (motorways, pedestrian zones, bicycle paths) is being examined too, as it does attempt to limit car circulation. Deeper target of all the interventions is the recovery of the contact with the sea.

Προσεγγίζοντας τη Θάλασσα

Ανάπλαση παραλιακού μετώπου Κυπαρισσίας

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

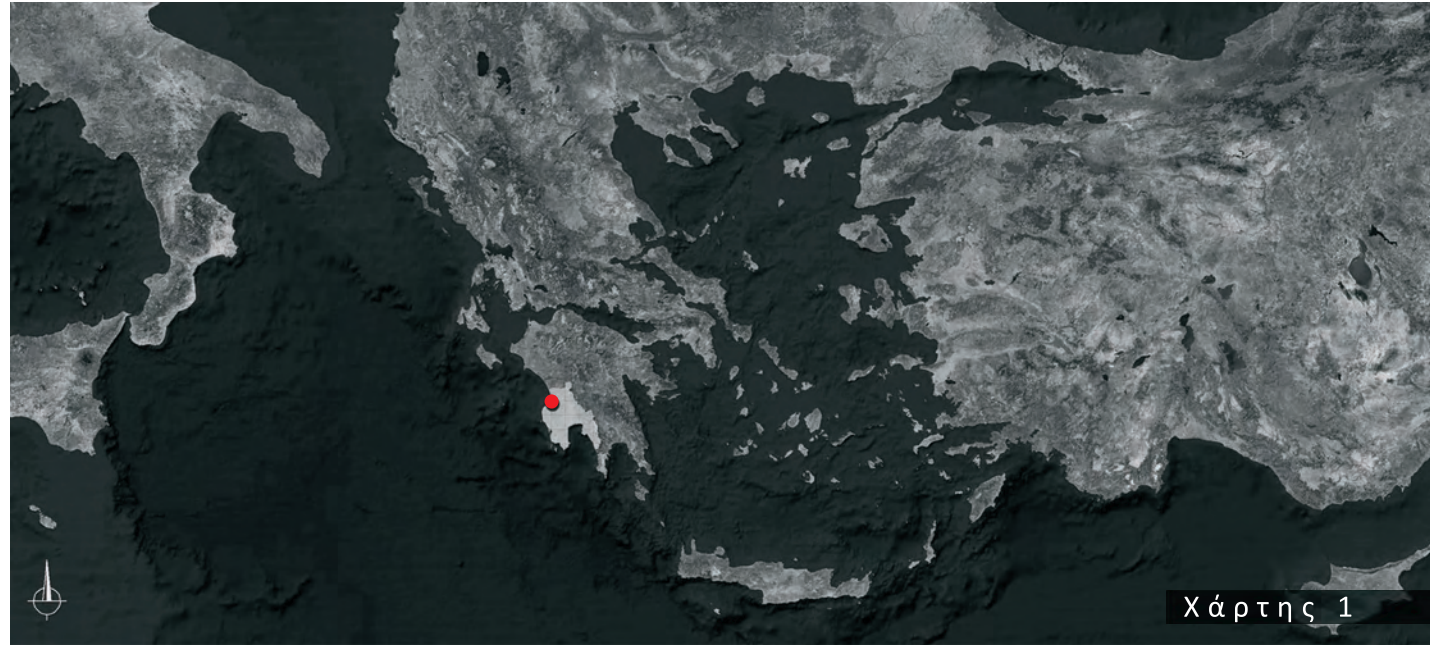
Επιβλέπουσα καθηγήτρια : Τροβά Βασιλεία

Φοιτήτρια : Πετρόπουλου Παναγιώτα

Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

στη μνήμη του πατέρα μου

Η Κυπαρισσία

Η Κυπαρισσία βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του νομού Μεσσηνίας στη Πελοπόννησο (χάρτης_1). Απέχει 60 χιλιόμετρα από τη πρωτεύουσα του νομού, τη Καλαμάτα (χάρτης_2). Είναι η τρίτη σε πληθυσμό πόλη του νομού (5.131 κάτοικοι – απογραφή 2011)¹.

Αναπτύσσεται αμφιθεατρικά. Στα δυτικά συνορεύει με θάλασσα (Ιόνιο Πέλαγος), στα ανατολικά με βουνό (όρος Ψυχρό), ενώ το μεγαλύτερο μέρος της αναπτύσσεται στην ενδιάμεση περιοχή του κάμπου (εικόνα_1).

Αποτελείται από την παλιά πόλη, την «Άνω πόλη»² (εικόνα_2) και την νεότερη, «Κάτω πόλη» (εικόνα_3) που αναπτύσσεται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα και μετά (Στρατικόπουλος, 2005, σελ.28 – βλ. χάρτης_3). Ένα από τα στοιχεία της Κυπαρισσίας που ξεχωρίζουν είναι το κάστρο της, ερείπια του οποίου σώζονται στην «Άνω πόλη».

Η πόλη στους αιώνες

Η πόλη έχει τις ρίζες της στα βάθη των αιώνων (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ.116). Φαίνεται να κατοικείται συνεχόμενα από τα αρχαία χρόνια, όπως προκύπτει και από αρχαιολογικά ευρήματα (βλ. Αθανασοπούλου – Πέννα, 2005, σελ. 8-12).

Πρώτοι «οικιστές» της θεωρούνται οι «Γίγαντες» (προσωποποιήσεις των όρμων της θάλασσας, βίαιοι στο χαρακτήρα και τερατώδεις στη μορφή – Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 13-14).

Πρώτη αναφορά σε αυτή γίνεται στην Ιλιάδα (Ραψωδία Β – 593)³ του Ομήρου, όπου ο αρχαίος «Κυπαρισσήεντας» ήταν μια από τις εννέα πόλεις του βασιλείου του Νέστορος που συμμετείχε με πλοία στο Τρωικό πόλεμο (Ιακώβου, 1993, σελ 74-77).

Το 4^ο π.Χ. αιώνα, ο Θηβαίος Επαμεινώνδας οχυρώνει τη πόλη και το λιμάνι της (υπολείμματα της οχύρωσης σώζονται μέχρι σήμερα) και τη καθιστά επίνειο της Μεσσήνης. Η πόλη γνωρίζει οικονομική και εμπορική άνθηση.

εικόνα_1 Η πόλη της Κυπαρισσίας από ψηλά.

εικόνα_2 Η «Άνω πόλη».

εικόνα_3 Η «Κάτω πόλη».

εικόνα_4 Ναΐδρο Άι Γιώργη

εικόνα_5 Η Αγία Τριάδα

εικόνα_6 Η πηγή του Αϊ - Λαγούδη

Μεταγενέστερες αναφορές (2^{ος} μ.Χ. αιώνας) σε αυτή, συναντάμε στα «Μεσσηνιακά» του Πausανία (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 16-17), όπου μπορούμε να δούμε ποιοι θεοί λατρεύονταν στη περιοχή από τα ιερά που αναφέρονται. Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στο ιερό του δάφνιου Απόλλωνα (βρισκόταν στη θέση «Μούσγα»⁴ – σημερινό ναίδρο Αι – Γιώργη - βλ. **εικόνα_4**), η Αθηνά η «Κυπαρισσία» (το ιερό βρισκόταν κοντά στη θέση του σημερινού ναού της Αγίας Τριάδας - **εικόνα_5**)⁵ και ο Διόνυσος, όπως προκύπτει από την αναφορά στη πηγή που υπάρχει μέχρι σήμερα στη παραλία (**εικόνα_6**), στη θέση «Αι- Λαγούδη» (άγνωστο το πώς προέκυψε η συγκεκριμένη ονομασία).

Δεν είναι γνωστό το πότε ήρθε ο Χριστιανισμός στη Κυπαρισσία. Μάλλον όμως, ήρθε με κάποια καθυστέρηση (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 45). Μια πρώτη αναφορά που δηλώνει την εγκαθίδρυση του, υπάρχει το 334 μ.Χ., όπου έχουμε αναφορά στον Επίσκοπο Χριστιανουπόλεως που μαρτύρησε. Τον 6^ο μ.Χ. αιώνα γίνεται η έδρα της μητροπόλεως της Χριστιανουπόλεως.

Στα χρόνια της Φραγκοκρατίας (1024 – 1430) παίζει κυρίαρχο ρόλο (βλ. Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 53). Αρχικά, πέρασε στη κυριαρχία του Γουλιέλμου Σαμπλίτη και του Γοδεφρείδου Βιλλαρδουίνου Α'. Θα ακολουθήσει μια σειρά άλλων ηγεμόνων, για να περιέλθει στο Θωμά τον Παλαιολόγο και να καταλήξει στο Μωάμεθ Β.

Άποψη της πόλης τη περίοδο της Τουρκοκρατίας φαίνεται στην **εικόνα_7**.

Για ένα διάστημα 28 χρόνων θα βρεθεί υπό την κυριαρχία των Ενετών (1687- 1715), οι οποίοι θα πραγματοποιήσουν πολλά έργα, αλλά θα γίνουν ιδιαίτερα ανεπιθύμητοι (βλ. Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 107-108), για να καταλήξει ξανά στα χέρια των Τούρκων. Έπαιξε σημαίνοντα ρόλο στα γεγονότα πριν και τα τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης του 1821.

Μετά την απελευθέρωση ορίστηκε η τότε πρωτεύουσα της Μεσσηνίας, για να μεταφερθεί αργότερα στη Καλαμάτα.

Η Κυπαρισσία ακολούθησε και αυτή την εξέλιξη των άλλων ελληνικών πόλεων και χωριών. Πολίτες της συμμετείχαν στους δύο Παγκόσμιους πολέμους (Βρεττός, Βασιλόπουλος, Γκιουλής, 2007, σελ. 62 -63). Είναι η γενέτειρα σημαντικών ανθρώπων του πνεύματος όπως ο Πολύβιος Δημητρακόπουλος (1864 – 1922) και ο Μιχάλης Κατσαρός.

εικόνα_7 Η πόλη τη περίοδο της Τουρκοκρατίας.

εικόνα_10 Στιγμιότυπο από τη κατασκευή του προσήνεμου μώλου.

εικόνα_11 Στιγμιότυπο από τη κατασκευή του προσήνεμου μώλου.

εικόνα_8 Άποψη του τείχους του κάστρου.

Η ονομασία της πόλης

Για την ονομασία της υπάρχουν δύο εκδοχές. Η μία θέλει το όνομα της να προήλθε από τα πολλά Κυπαρίσσια που βρίσκονταν στην περιοχή, ενώ η άλλη (μυθολογική) από τον **Κυπάρισσο** (γιό του βασιλεία Μινύα)⁶, καλό κυνηγό και φίλο του θεού Απόλλωνα. Ο Κυπάρισσός στο κυνήγι, σκότωσε κατά λάθος ένα ελάφι και έπεσε σε μελαγχολία. Οι θεοί τον λυπήθηκαν και πριν πεθάνει τον μεταμόρφωσαν σε κυπαρίσσι (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 14-15).

Στη διάρκεια των αιώνων που ακολούθησαν αναφέρεται με ονόματα όπως : Κυπαρισσοί, Κυπάρισσα, Κυπαρισσαία. Γύρω στο 10^ο αιώνα η πόλη αλλάζει το όνομα της σε «Αρκαδία» λόγω της εγκατάστασης στη περιοχή Αρκάδων που έφυγαν από τη γή τους εξαιτίας των επιδρομών των Σλάβων. Την ονομασία αυτή τη διατήρησε μέχρι το 1834.

Το κάστρο της πόλης

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πόλης αποτελεί το κάστρο της. Ερείπια αυτού - γνωστό και ως «Κάστρο των Γιγάντων» - υπάρχουν μέχρι σήμερα στο λόφο (ύψους περίπου 150 μ).

Το κάστρο της δεν είναι γνωστό πότε και από ποιους πρώτο χτίστηκε. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι τα «θεμέλια» του έθεσαν οι «Γίγαντες» (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 14). Το σίγουρο είναι ότι δέχθηκε πολλές επεμβάσεις, βελτιώσεις, αλλά και καταστροφές σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας του, ανάλογα με το ποιος κυριαρχούσε στη περιοχή (Αρχαίοι Έλληνες, Δωριείς, Ρωμαίοι, Βυζαντινοί, Φράγκοι, Τούρκοι, Ενετοί). Αυτό αποτυπώνεται, στις διαφορετικές οικοδομικές φάσεις που παρατηρεί κανείς στα τείχη του (**εικόνα_8**). Η μορφή που παρουσιάζει σήμερα διαμορφώθηκε τη περίοδο της Φραγκοκρατίας (1204-1430) – Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 66. Το 1937 γίνεται η δεντροφύτευση του (Βρεττός, Βασιλόπουλος, Γκιουλής, 2007, σελ. 63).

εικόνα_9 © κλειστός σιδηροδρομικός σταθμός.

Η σύγχρονη Κυπαρισσία

Η Κυπαρισσία σήμερα είναι η έδρα του Καλλικρατικού δήμου Τριφυλίας και της ιεράς μητροπόλεως Τριφυλίας - Ολυμπίας (Κοσμόπουλος, 2006, σελ. 93). Αποτελεί διοικητικό, εμπορικό, αγροτικό και τουριστικό κέντρο (Συλλογικό, 1994, σελ. 92). Διαθέτει δημόσιες υπηρεσίες (πολεοδομία, Ι.Κ.Α.), δικαστήριο, νοσοκομείο, γραφεία, χώρους αθλοπαιδιών, αναψυχής, ξενοδοχεία και καταστήματα. Μέχρι το 2011 σε αυτή λειτουργούσε ο σιδηροδρομικός σταθμός (εικόνα_9), με τη Κυπαρισσία να αποτελεί το τερματικό σταθμό της δυτικής Μεσσηνίας. Το κλείσιμο του σταθμού, εκτός των κενών εγκαταστάσεων που άφησε πίσω του, στέρησε από τη πόλη και την ευρύτερη περιοχή ένα ακόμα μέσο πρόσβασης σε αυτή. Το 2013 έκλεισε και η Εφορία που υπήρχε στη πόλη (συγχωνεύτηκε με αυτή της Καλαμάτας). Δύο σημαντικά στοιχεία που δεν ενισχύουν ιδιαίτερα την ανάπτυξη της.

Το λιμάνι της πόλης

Πολλές ελπίδες για ήπια τουριστική ανάπτυξη είχαν εναποθεθεί στην κατασκευή του λιμανιού της πόλης (εικόνα_10-11). Η κατασκευή του λιμανιού φαίνεται να ήταν μια συνεχής επιταγή του τόπου από την απελευθέρωση της Ελλάδας και μετά (Συλλογικό, 2005, σελ. 10-11)⁷. Στη περιοχή υπήρχε από την αρχαιότητα λιμάνι, η τοποθεσία του οποίου δεν μας είναι σήμερα γνωστή.

Η κατασκευή του λιμανιού που ξεκίνησε το 2004, άλλαξε ριζικά το χαρακτήρα της παραλίας με την προυπάρχουσα μικρή «μαρίνα» (εικόνα_12), τις βάρκες και τα εστιατόρια με θέα σε αυτή. Το μεγαλύτερο κομμάτι της εστίασης και ψυχαγωγίας που υπήρχε στη περιοχή απομακρύνθηκε όσο κατασκευαζόταν το λιμάνι. Κάτι που συνεχίζεται μέχρι σήμερα αφότου έμεινε ημιτελές. Ένα ακόμη στοιχείο που συμβάλει στην περαιτέρω υποβάθμιση της περιοχής είναι η καταστροφή μέρους του προσήνεμου μώλου το 2013, εξαιτίας κακοτεχνιών που υπήρξαν στη μελέτη. Αυτό σε συνδυασμό με τη μη ολοκλήρωση όλων των προβλεπόμενων φάσεων, έχει ως αποτέλεσμα την υπολειτουργία του και τη διαμόρφωση μια ασαφώς εικόνας για τη μελλοντική του χρήση. Το εργοτάξιο άφησε πίσω του μια μεγάλη αδιαμόρφωτη έκταση. Το τοπίο φαντάζει ερημωμένο (εικόνα_13). Εξαιρέση αποτελούν οι ψαράδες και ορισμένοι κάτοικοι που επιλέγουν να περπατούν ή να κάνουν βόλτα σε αυτή ή να ψαρεύουν.

εικόνα_12 Η πόλη της Κυπαρισσίας από ψηλά.

εικόνα_13 Το λιμάνι όπως είναι σήμερα.

Αντικείμενο της εργασίας

Το παραλιακό μέτωπο της πόλης της Κυπαρισσίας είναι το αντικείμενο αυτής της διπλωματικής. Ένα μέτωπο μήκους 1.7km (**διάγραμμα_1**) περίπου που χαρακτηρίζεται από ποικιλία στη μορφή. Παραλίες που περιτριγυρίζονται από βράχια, τα λεγόμενα «ποριά» (**εικόνα_14**), μεγάλη αμμώδης παραλία (κεντρική πλαζ της πόλης - **εικόνα_15**), μικρότερες παραλίες και μια πρόσφατα διαμορφωμένη μαρίνα με στόχο να γινόταν λιμάνι. Οι χρήσεις που εντοπίζονται είναι κυρίως ψυχαγωγίας (εστιατόρια, καφετέριες, μπαρ). Υπάρχουν ακόμα κατοικίες, καταλύματα και ένα από τα νηπιαγωγεία της πόλης (**χάρτης_8**).

Η μαρίνα

Ο αδιαμόρφωτος χώρος που άφησε πίσω η κατασκευή της (**εικόνα_16**), χωρίς κάποια προφανή χρήση, το κατασκευαστικό πρόβλημα που προέκυψε στη συνέχεια (κατάρρευση τμήματος του προσήνεμου μώλου) και η γενικότερη υποβάθμιση του τοπίου τη περίοδο των εργασιών δημιούργησε μια κατάσταση που δεν είναι ευνοϊκή για μια ανάπτυξη δραστηριοτήτων. Η μαρίνα χρησιμοποιείται στο ένα μέρος της από τους ντόπιους ψαράδες και από κάποιους ιδιοκτήτες σκαφών. Ορισμένα από τα εστιατόρια που ήταν σε άμεση επαφή με αυτή έκλεισαν, κάτι που φαίνεται να αλλάζει λίγο τα τελευταία χρόνια με την επιστροφή της ψυχαγωγίας (καφετέριες – μπαρ – **εικόνα_17**), που όμως δεν ενισχύεται ιδιαίτερα από τη ποιότητα του δημόσιου χώρου που τη περιβάλλει (**εικόνα_18**).

Στη περιοχή συγκεντρώνεται κόσμος μόνο σε περιστασιακές εκδηλώσεις, με κυριότερη τον «Αγιασμό» την ημέρα των Θεοφανίων (**εικόνα_19**) και σε διάφορες θεατρικές παραστάσεις τη περίοδο του καλοκαιριού.

Οι παραλίες και η επέκταση της πόλης

Το κομμάτι που αποτελείται από τις παραλίες έχει «ζωή» κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες. Σε αυτό βρίσκεται η κεντρική παραλία της πόλης («Αι-Λαγούδης») που «οργανώνεται» το καλοκαίρι με τη προσθήκη σειρών από ξαπλώστρες, με την ανανέωση και λειτουργία των γηπέδων beach volley και «ξυλορακέτας», καθώς και με το γενικότερο καθαρισμό της. Το δημοτικό τουριστικό περίπτερο που βρίσκεται στη «καρδιά» αυτής της παραλίας, έπαψε πρόσφατα να λειτουργεί, κάτι που κατέστησε

διάγραμμα_1 Η έκταση του μετώπου.

εικόνα_14 “Μικρός” κολπίσκος που περιβάλεται από βράχια (ποριά).

εικόνα_16 Αδιαμόρφωτος χώρος

εικόνα_17 Νέα και κλειστά καταστήματα.

εικόνα_15 Αμμώδης παραλία. Η κεντρική “πλαζ” της πόλης.

χάρτης_8 Διάγραμμα χρήσεων παραλιακού μετώπου.

το ίδιο το κτήριο ένα κουφάρι (εικόνα_20) που δημιουργεί μια άσχημη εικόνα. Η έλλειψη κάποιας ιδιαίτερης διαμόρφωσης του δημόσιου χώρου που την περιβάλλει, εκτός από μια προσπάθεια ανάπλασης ενός σημαντικού ιστορικού μνημείου της περιοχής – την Διονυσιάδα πηγή (εικόνα_6) - που έχει αφεθεί με τη σειρά της και αυτή στη τύχη της, υποβαθμίζουν, παρά αναδεικνύουν τη περιοχή.

Οι μικρότερες παραλίες που εντοπίζονται στη συνέχεια, δεν είναι οργανωμένες και λόγω της ιδιαιτερότητας του πυθμένα τους(αποτελείται από ποριά) συγκεντρώνουν λιγότερο κόσμο. Η έκταση της από το 2003 εγκεκριμένης επέκτασης της πόλης (ΦΕΚ 275/Δ/11-4-2002) που βρίσκεται πάνω από αυτές και προορίζεται για δημοτικές χρήσεις (χώροι άθλησης και ψυχαγωγίας) παραμένει αναξιοποίητη (εικόνα_21). Η κατασκευή του νηπιαγωγείου (εικόνα_22), η εγκατάσταση σταθμού για το βιολογικό σε ένα πολύ εμφανές σημείο και η προσθήκη μια σειράς από τσιμεντένια παγκάκια (εικόνα_23) πάνω στο φυσικά διαμορφωμένο κομμάτι του εδάφους είναι οι βασικές ενέργειες που έχουν γίνει σε αυτή, φανερώνουν μια έλλειψη ιδιαίτερου σχεδιασμού που αν δεν αντισταθμιστεί, κινδυνεύει να υπονομεύσει τη μελλοντική μορφολογία του τοπίου.

Ο ελλιπής νυχτερινός φωτισμός, η έλλειψη σχεδιασμού και συντήρησης του δημόσιου χώρου, η περιστασιακή λειτουργία των περισσότερων καταστημάτων που βρίσκονται σε αυτό, οι αδιαμόρφωτες εκτάσεις της μαρίνας και της επέκτασης δημιουργούν μια εικόνα «ερήμωσης». Η καθημερινότητα των περισσότερων πολιτών φαίνεται να αναπτύσσεται σε απόσταση από το παραλιακό μέτωπο, κάτι που δεν θα περίμενε κανείς για μια παραλιακή πόλη.

Στόχος της εργασίας

Η μελέτη στοχεύει στο να δώσει μια απάντηση σε αυτή την έλλειψη σχεδιασμού και τη μη ουσιαστική σχέση με τη θάλασσα, με μια πρόταση αστικής ανάπλασης του μετώπου. Ο τρόπος σύνδεσης του αστικού ιστού της πόλης με τη θάλασσα, ώστε εκείνη να αποτελεί κομμάτι της καθημερινότητας των κατοίκων τόσο εκείνων που ζουν σε άμεση επαφή με αυτή, όσο και των υπόλοιπων πολιτών είναι ο βασικός άξονας της διερεύνησης στη σύνθεση. Στόχος, η αποκατάσταση στου ορίου με τη θάλασσα.

εικόνα_21 Μέρος της αναξιοποίητης δημοτικής έκτασης της επέκτασης.

εικόνα_22 Το 3^ο νηπιαγωγείο στην παραλιακή επέκταση.

εικόνα_23 Τα τσιμεντένια παγκάκια στα βράχια.

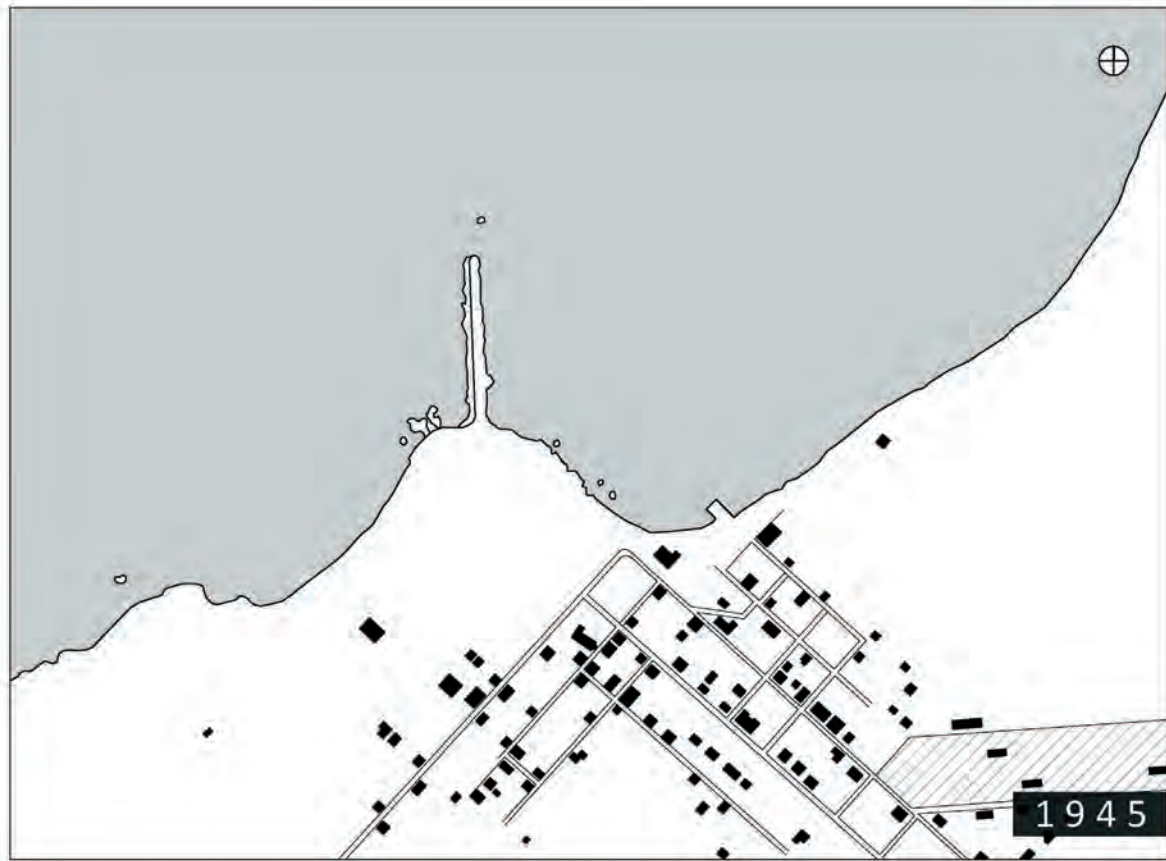
εικόνα_18 Θέα από τα μαγαζιά στο λιμάνι.

εικόνα_19 Ο Αγιασμός στο λιμάνι.

εικόνα_20 Το κτήριο του δημοτικού τουριστικού περιπτέρου σήμερα.

χάρτης_4

χάρτης_5

χάρτης_6

χάρτης_7

Φωτογραφίες παραλιακού μετώπου

διάγραμμα_1 Επισήμανση θέσεων λήψης των φωτογραφιών.

1

2

3

4

5

6

7

8

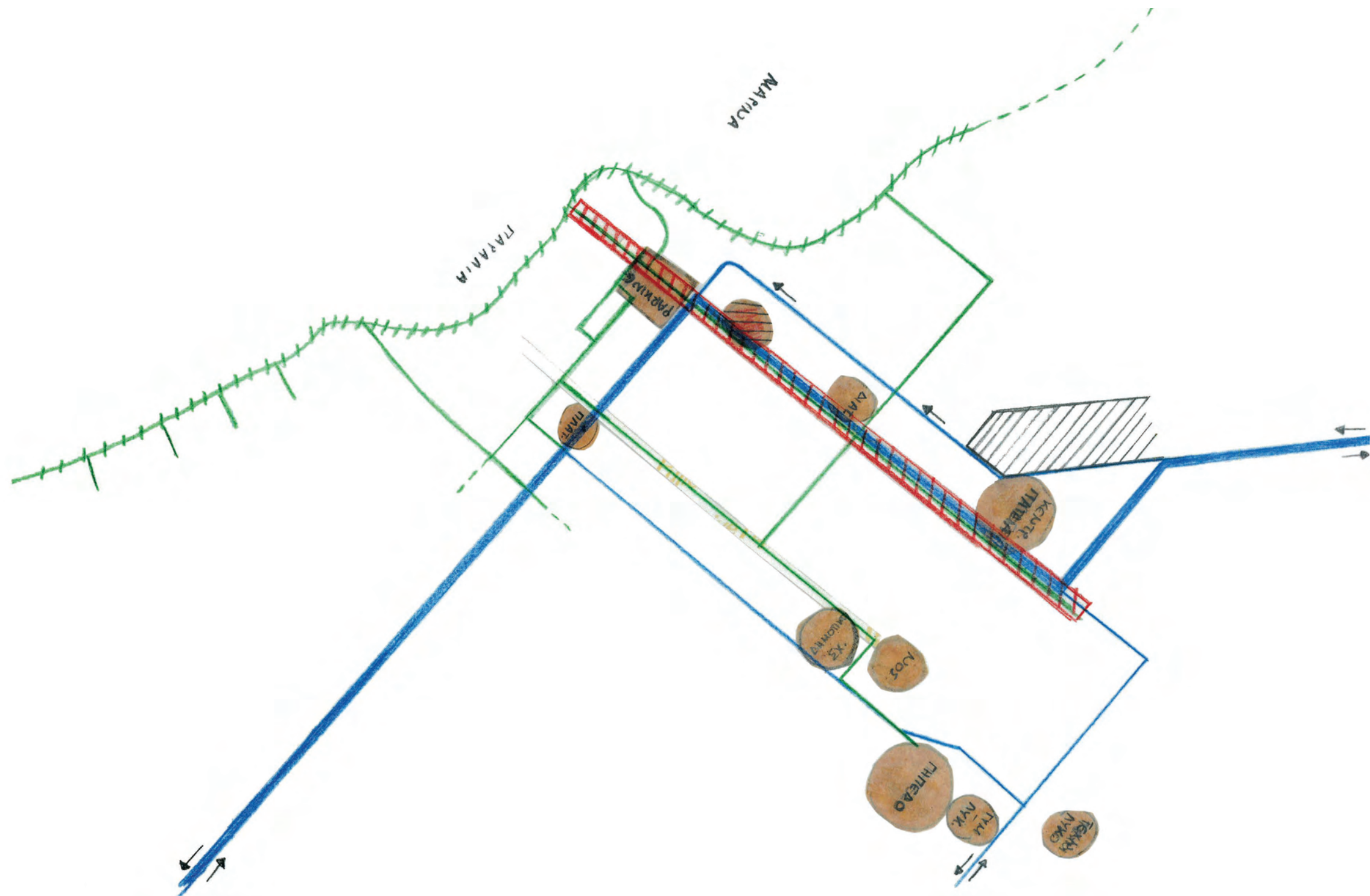
9

10

11

διάγραμμα_2 Σύνδεση πόλης με μέτωπο.

Πόλη και χρήσεις.

Πρώτες συνθετικές σκέψεις

χάρτης_9 Διάγραμμα χρήσεων της πόλης.

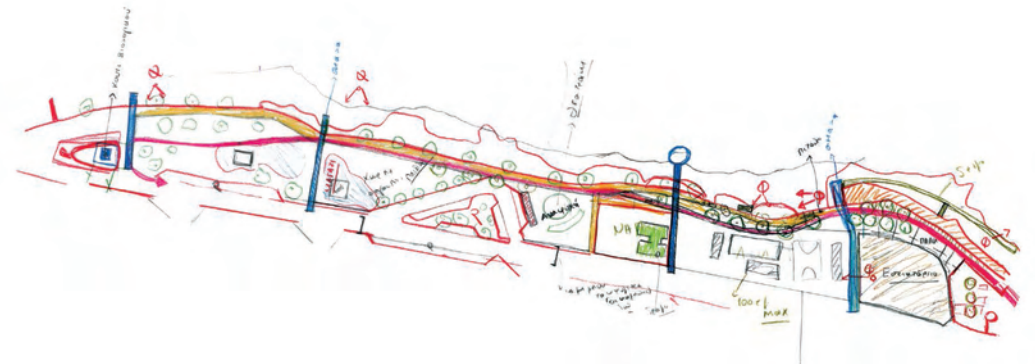
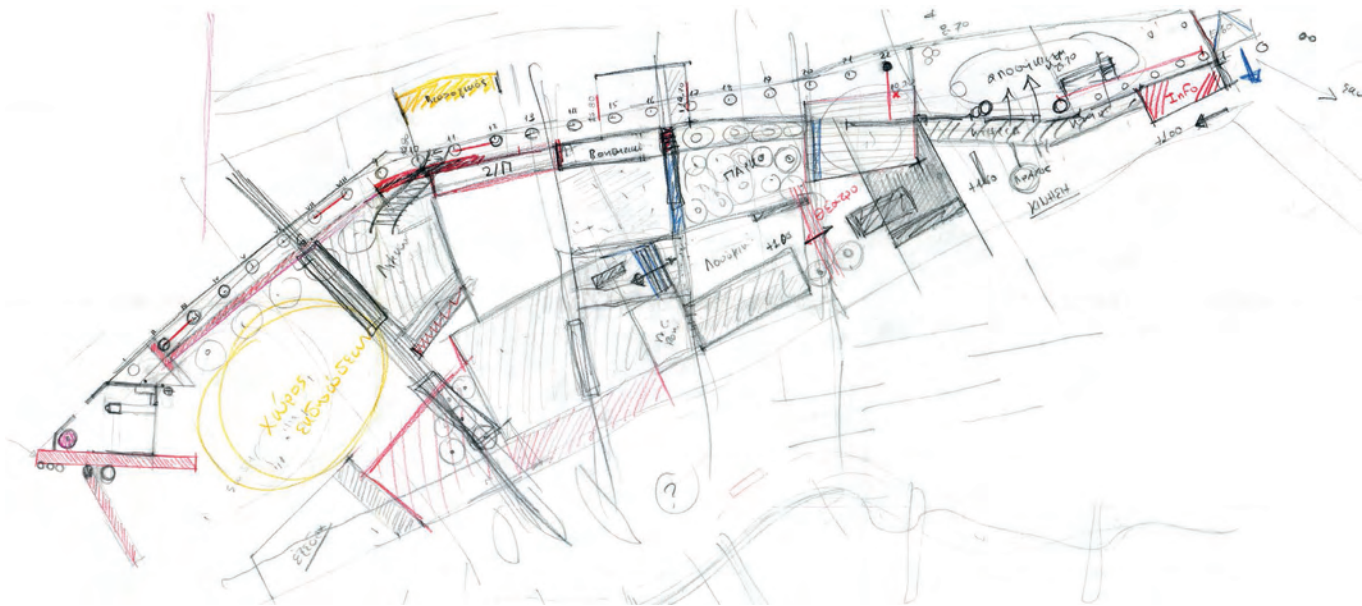
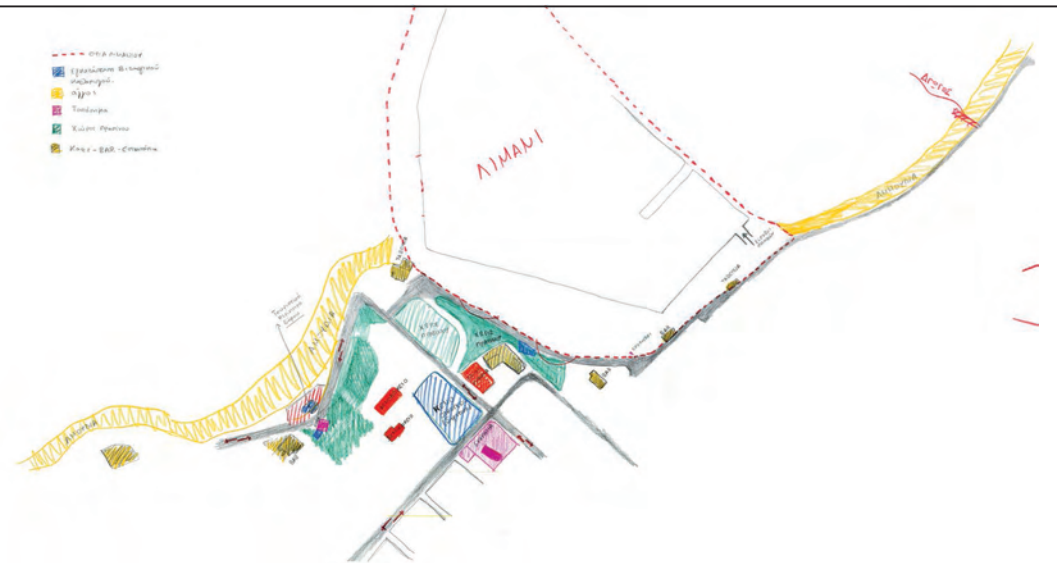
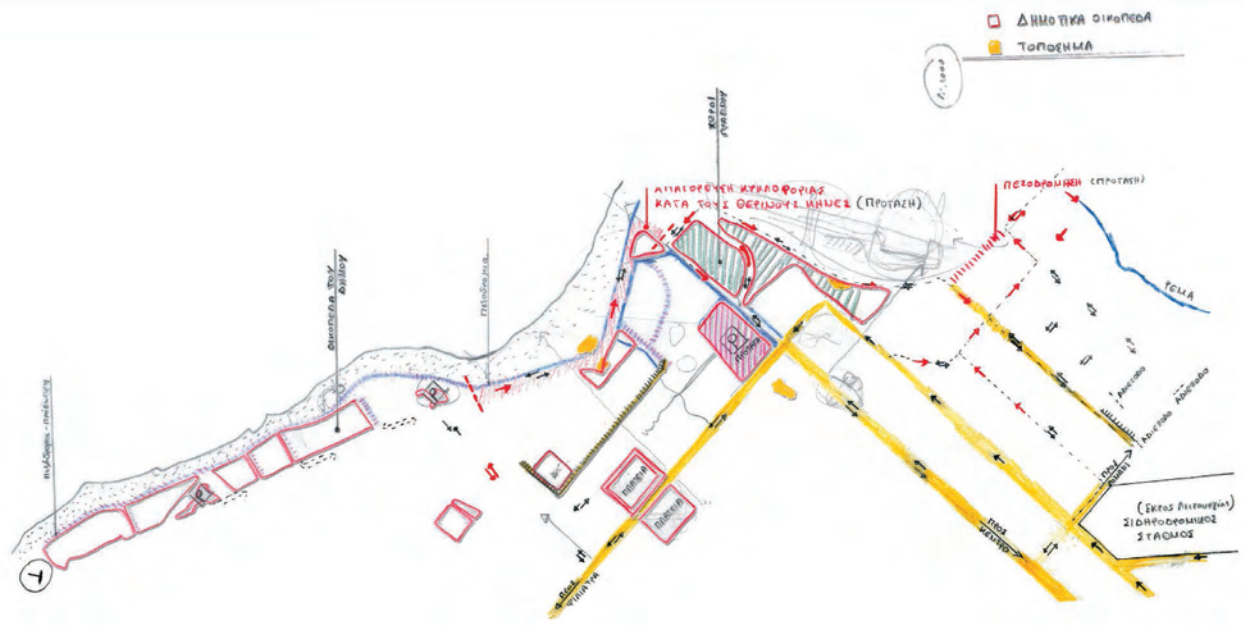

διάγραμμα_1 Σημεία αναφοράς και προθέσεις.

- όριο πόλης
- περιοχή μελέτης
- κεντρικός δρόμος
- περιοχές έμφασης

Υπόμνημα

- εθνική οδός
- σιδηροδρομική γραμμή
- κάστρο
- κέντρο της πόλης
- αθλητικές εγκαταστάσεις
- εκπαίδευση
- τόποσημα
- νοσοκομείο
- κεντρική πλατεία

διάγραμμα_3 Η ιδέα.

To masterplan

Χώρος στάθμευσης και πλατεία

καλοκαιρινή περίοδος -> κυριαρχία αυτοκινήτων στη κεντρική παραλία

εικόνα_1

εικόνα_2

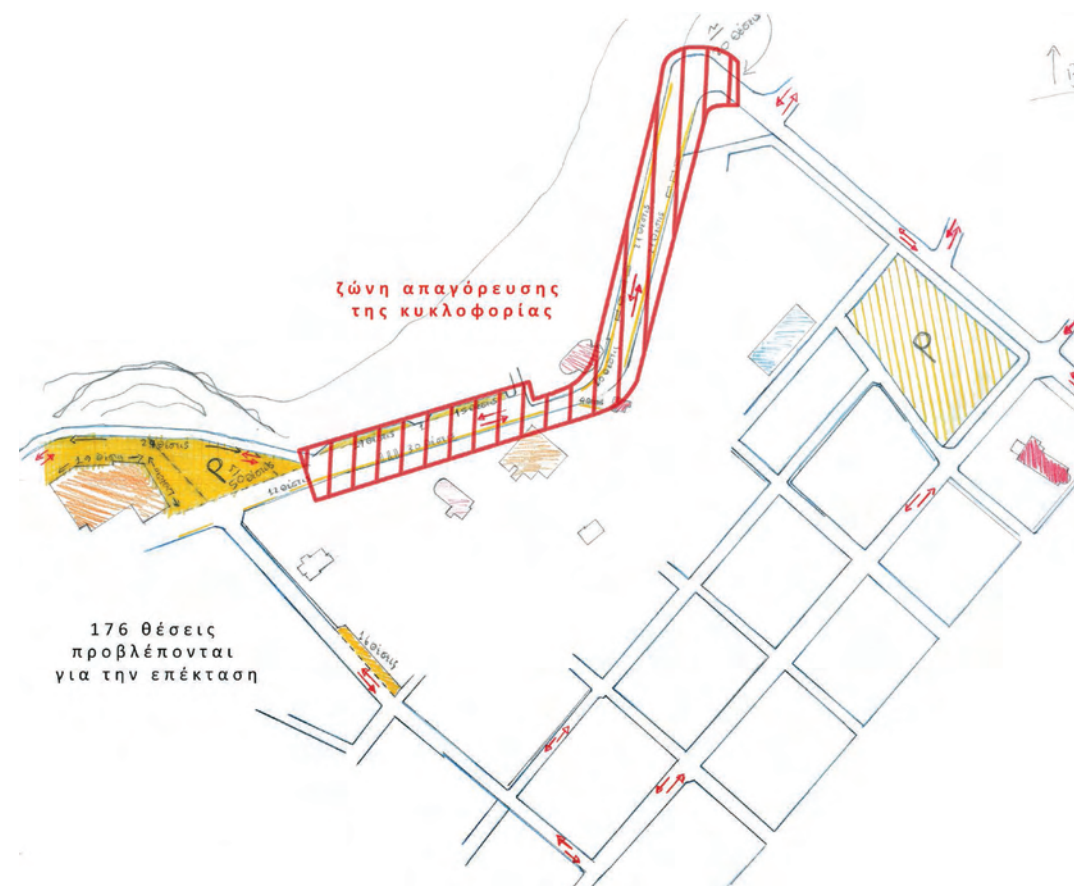

εικόνα_3

εικόνα_4

255 θέσεις στάθμευσης
διατίθενται στη κεντρική παραλία

max θέσεις στάθμευσης που διατίθενται στη κεντρική παραλία

απαγόρευση κυκλοφορίας αυτοκινήτων
για τη θερινή περίοδο

200 θέσεις αποκλείονται

δημιουργία χώρου στάθμευσης

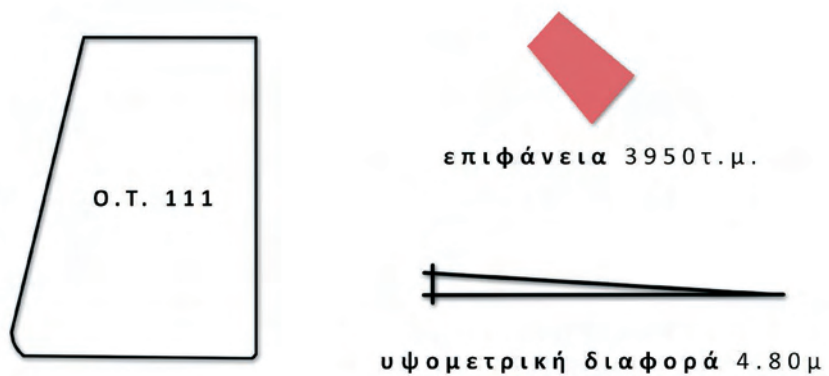
Χώρος στάθμευσης - επιλογή οικοπέδου

εικόνα_5 η πλατεία στο χάρτη

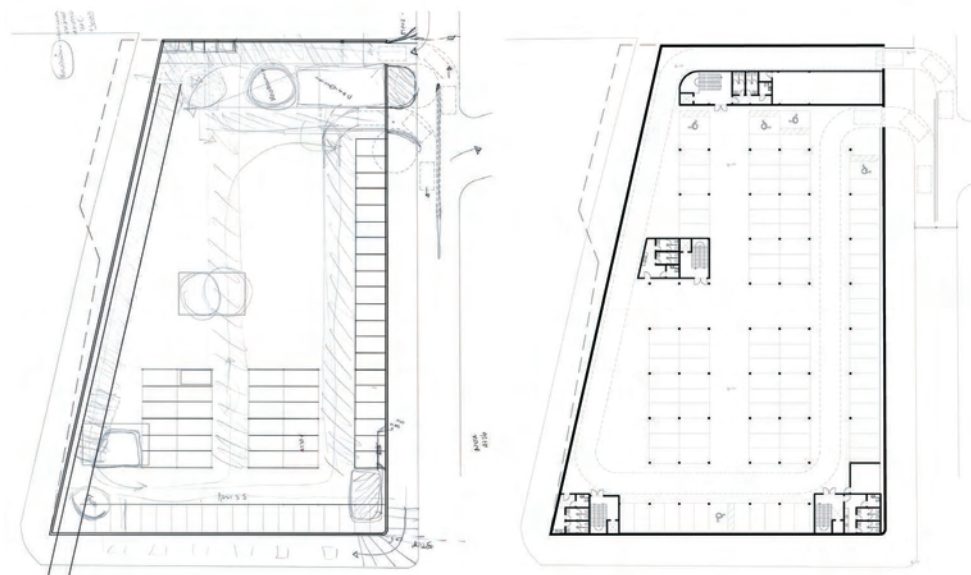
εικόνα_6 η άποψη της πλατείας απο γειτονικό κτήριο

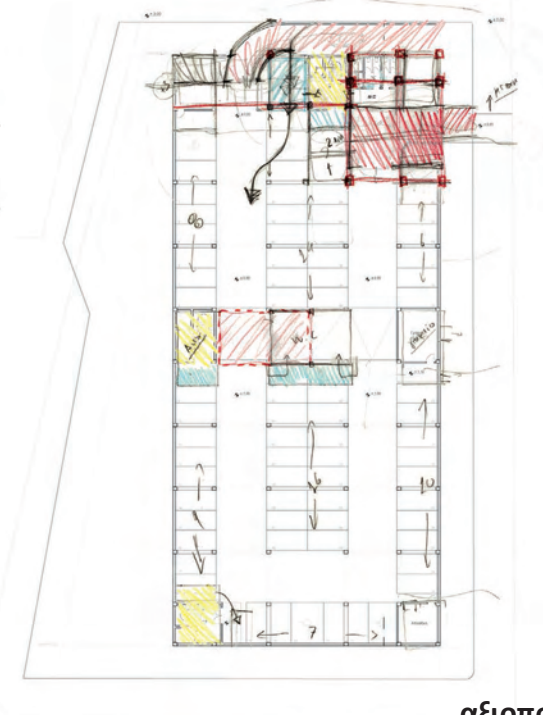
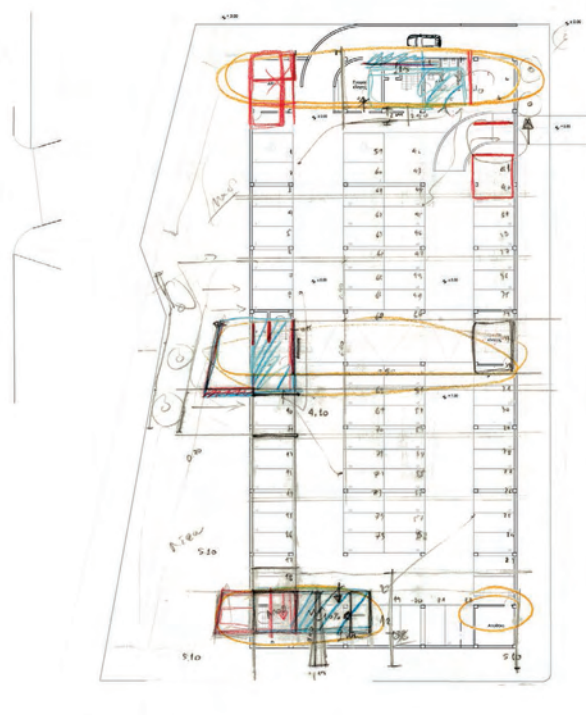
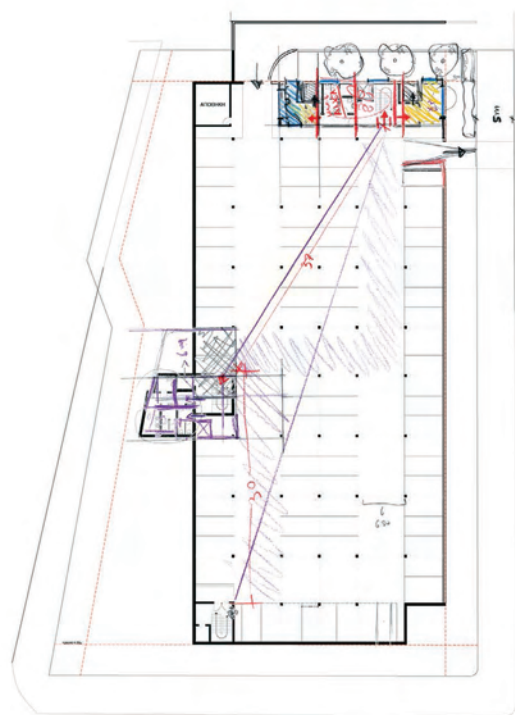
χάρτης_10 χάρτης χρήσεων της γύρω περιοχής

Υπόμνημα	
Κατοικία	Τοπόσημα
Εστιατόρια/Καφετέριες	Κλειστα κτήρια/καταστήματα
Ξενοδοχεία/Ενοικιαζόμενα δωμάτια	Άλλη χρήση
Καταστήματα	Λιμεναρχείο

δημιουργία χώρου στάθμευσης_σχεδιασμός χώρου στάθμευσης

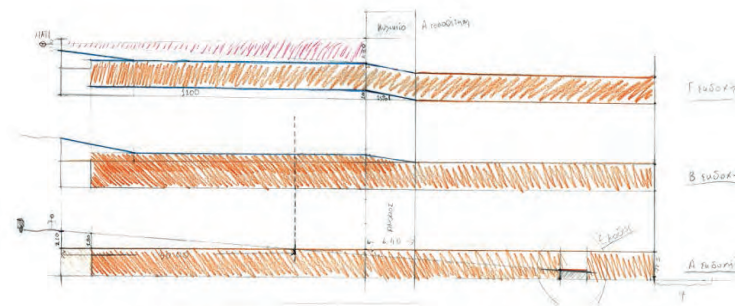
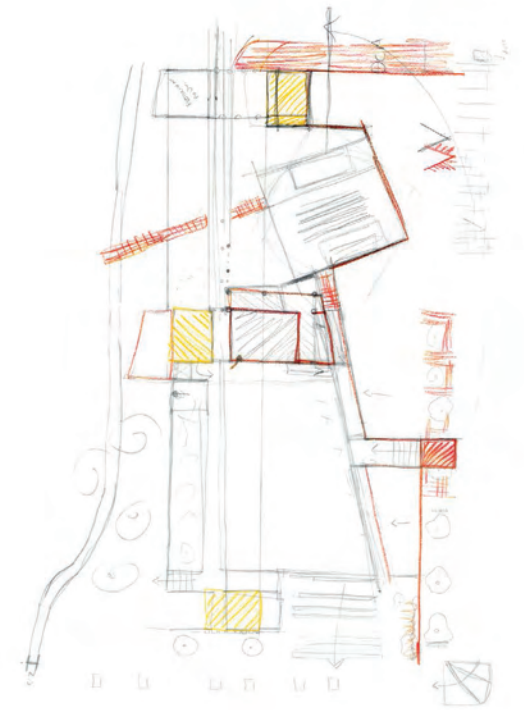
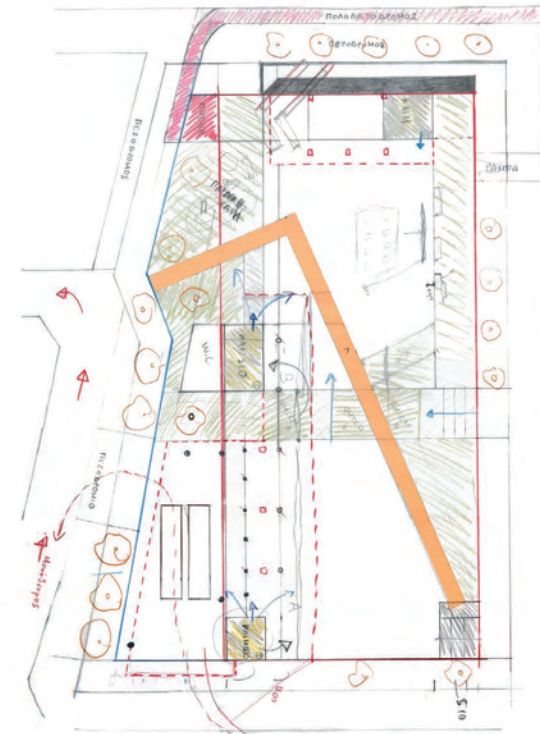
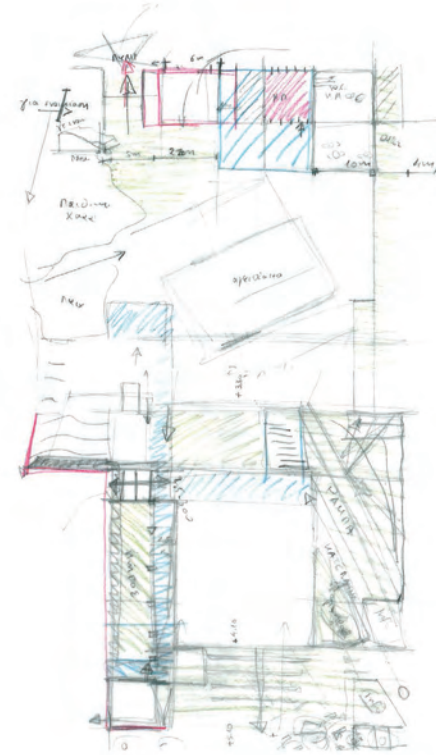
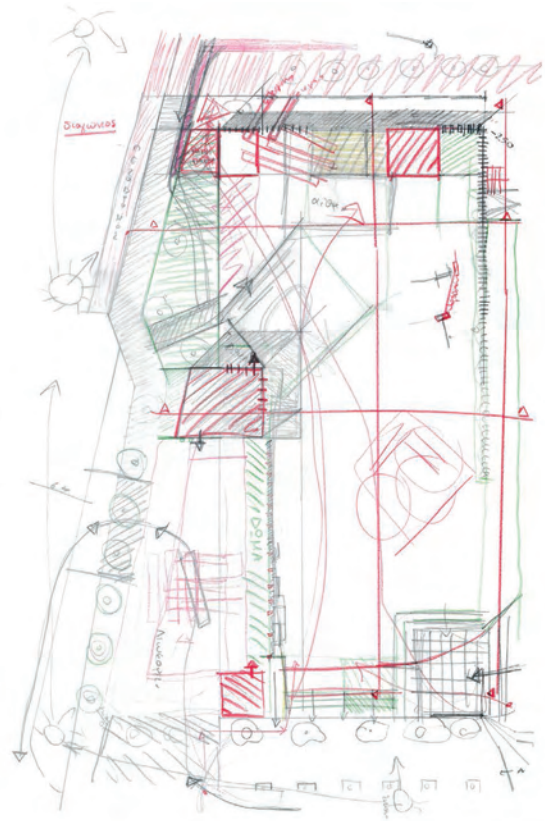

αξιοποίηση όλου του περιγράμματος του οικοπέδου

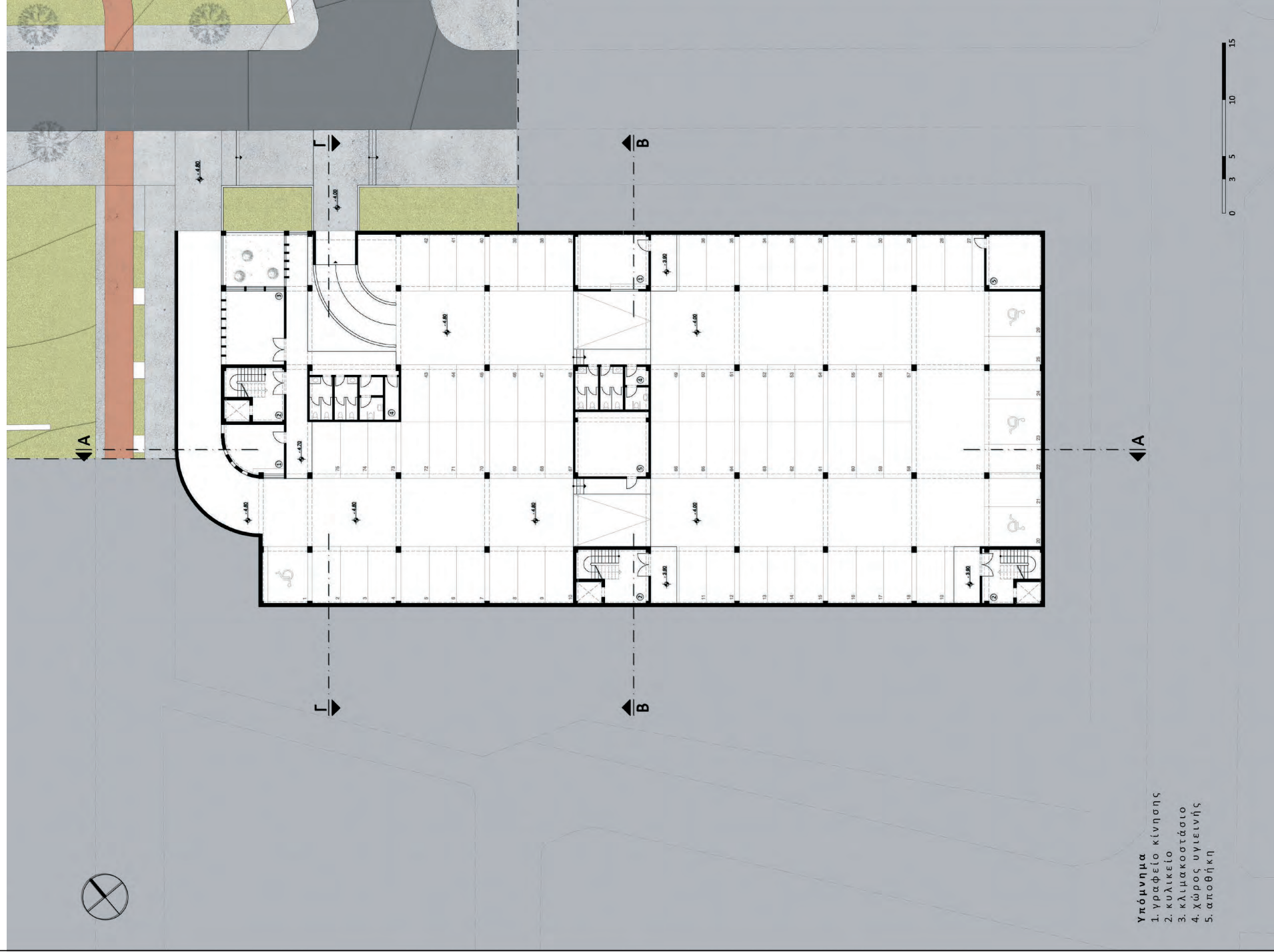

αξιοποίηση τμήματος του περιγράμματος του οικοπέδου

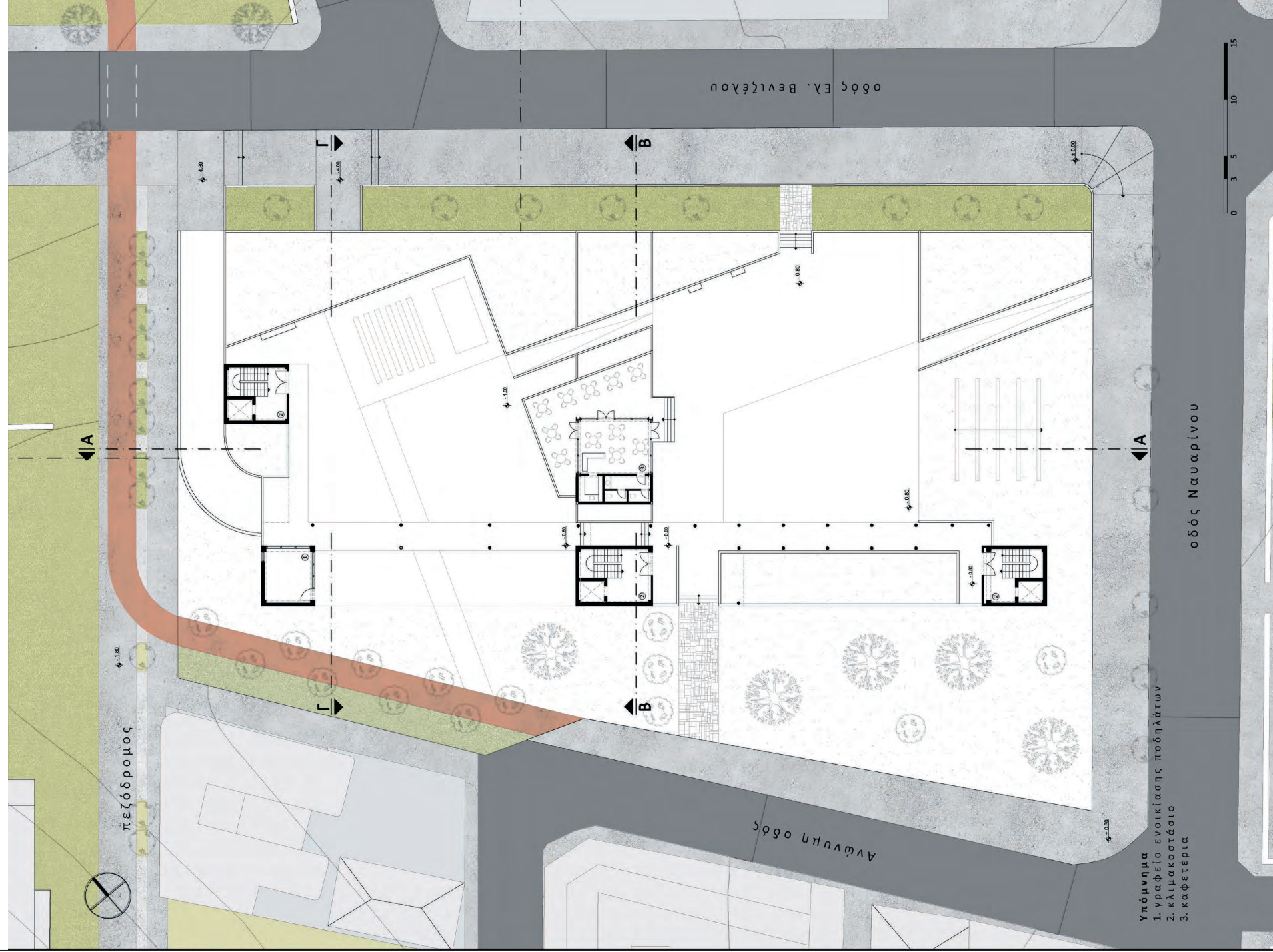
δημιουργία χώρου στάθμευσης_ σχεδιασμός πλατείας

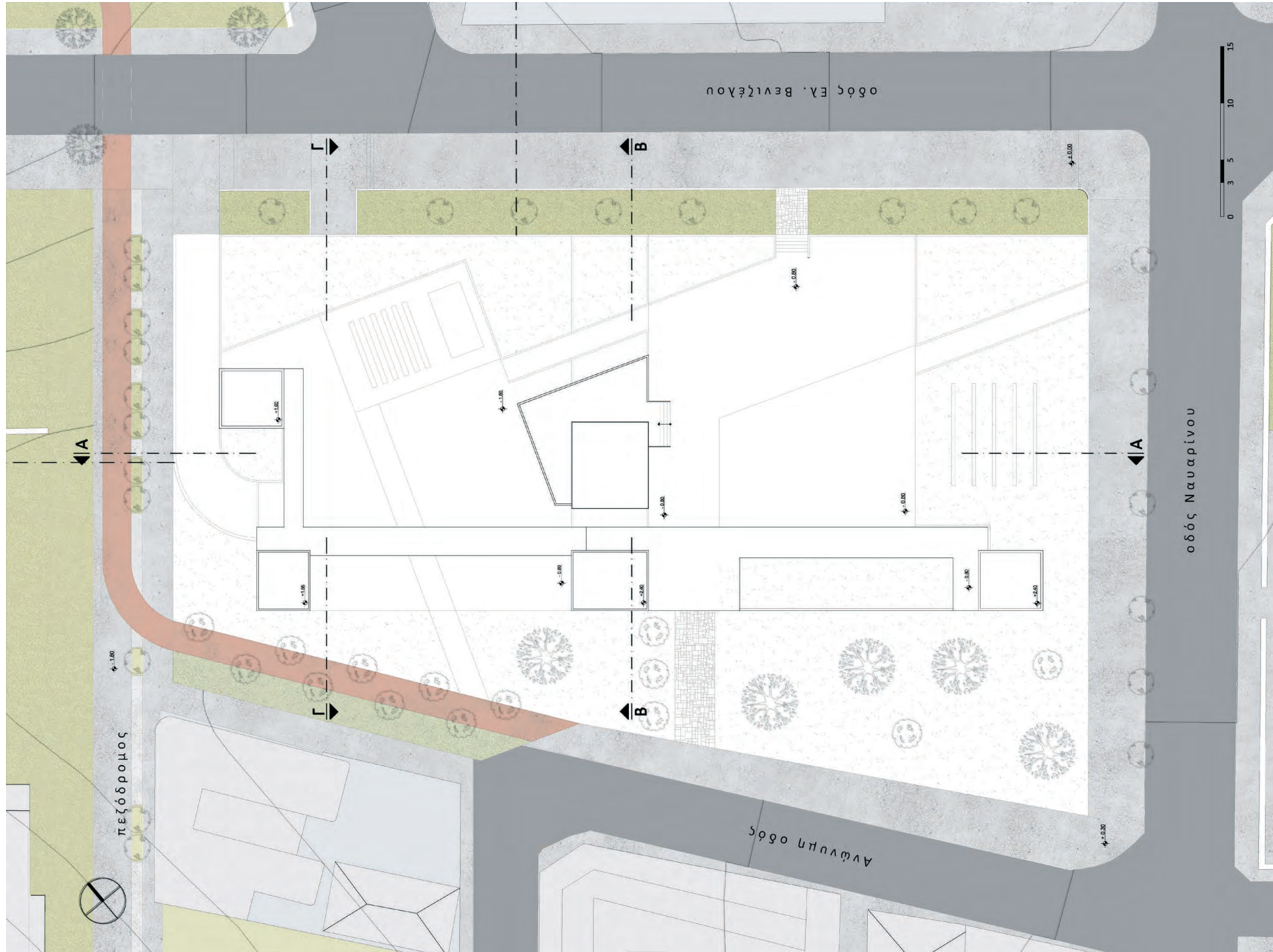

Κάτοψη υπόγειου χώρου στάθμευσης

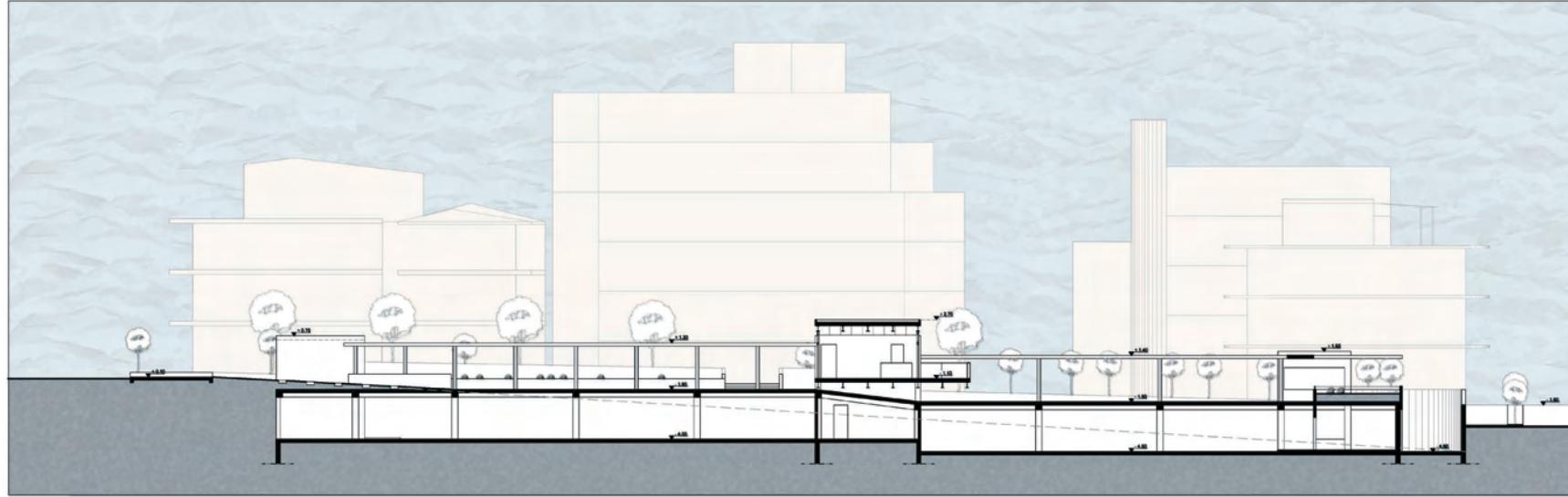

Κάτοψη ισογείου πλατείας

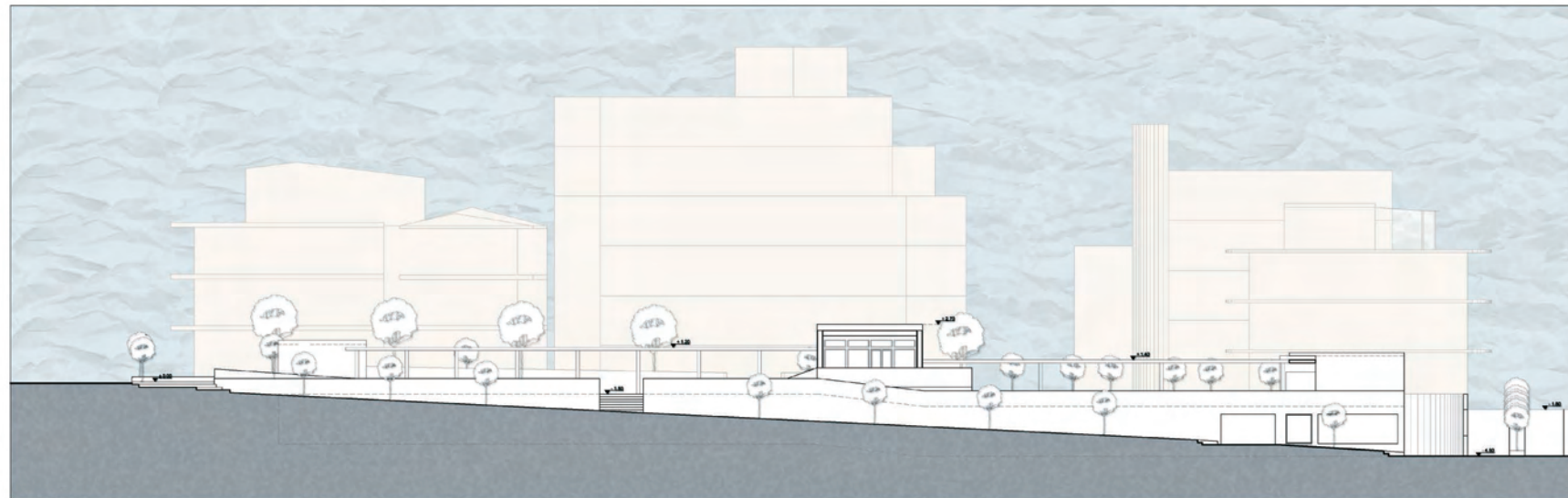

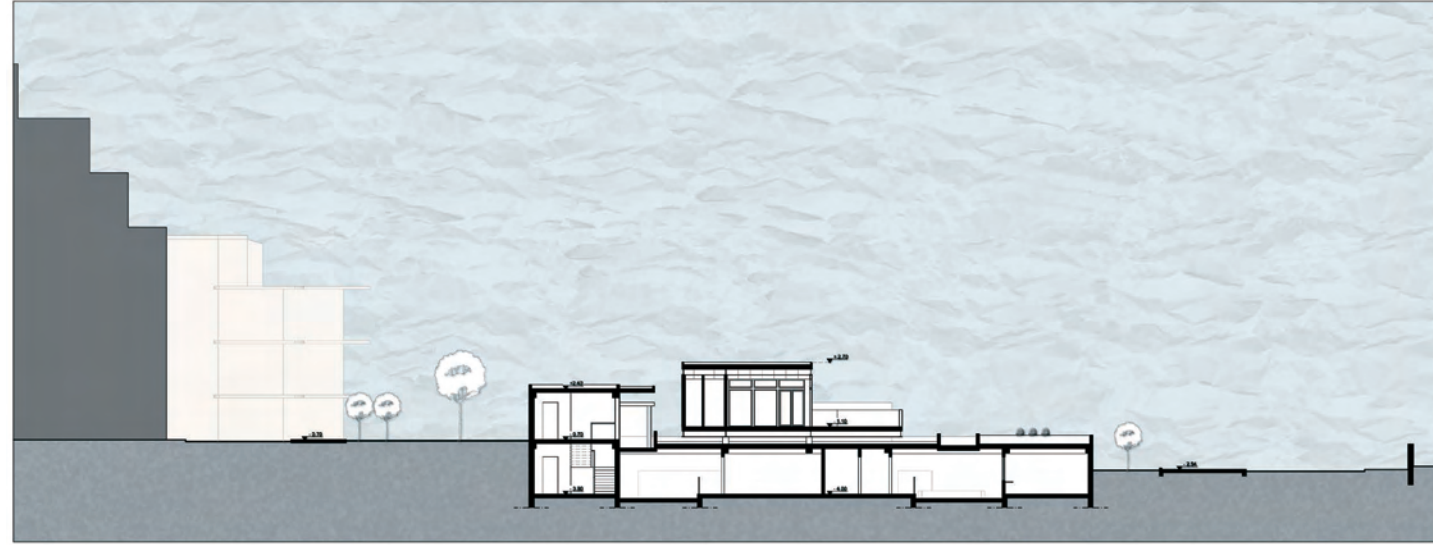
Τομή A-A

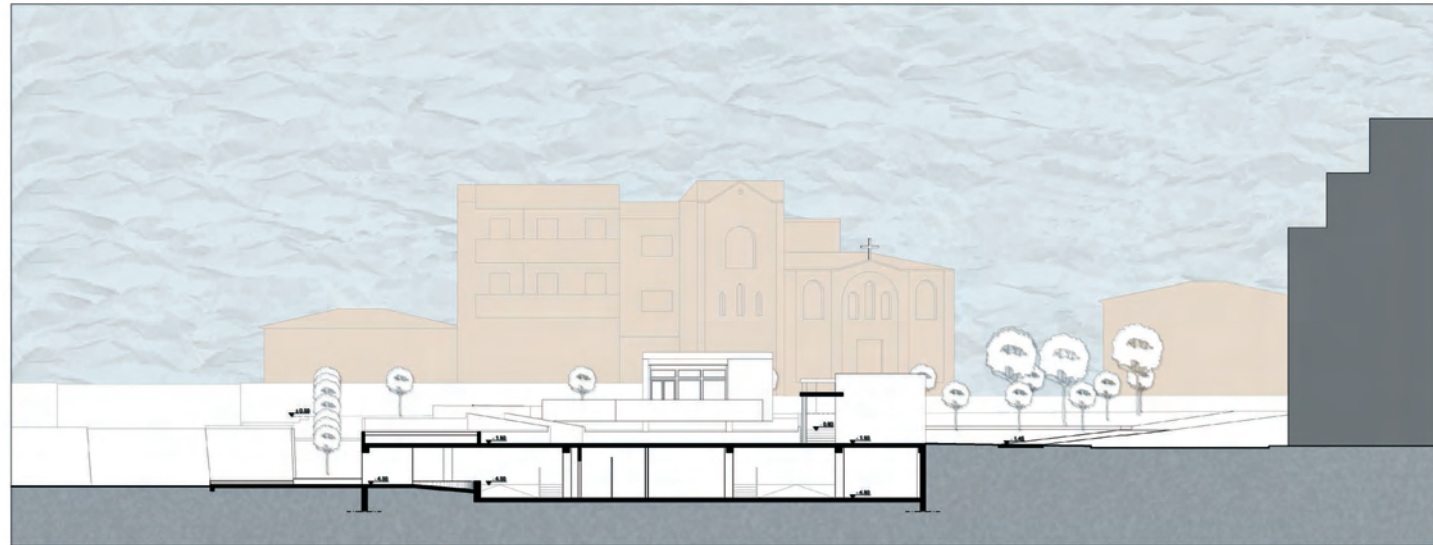
Βορεινή όψη

Τομή Β-Β

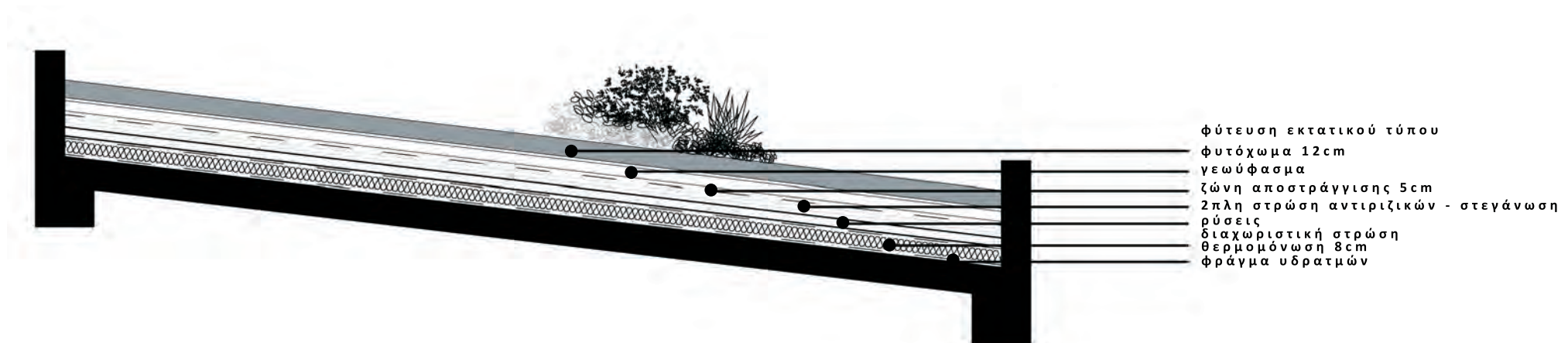
Τομή Γ-Γ

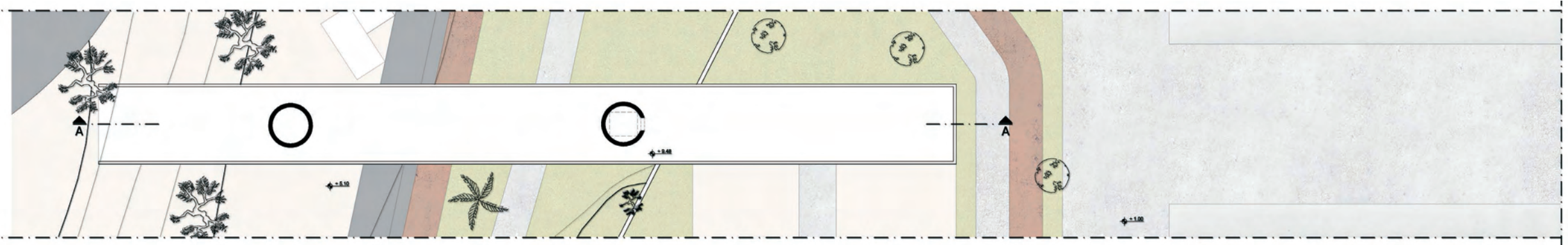
Δυτική όψη

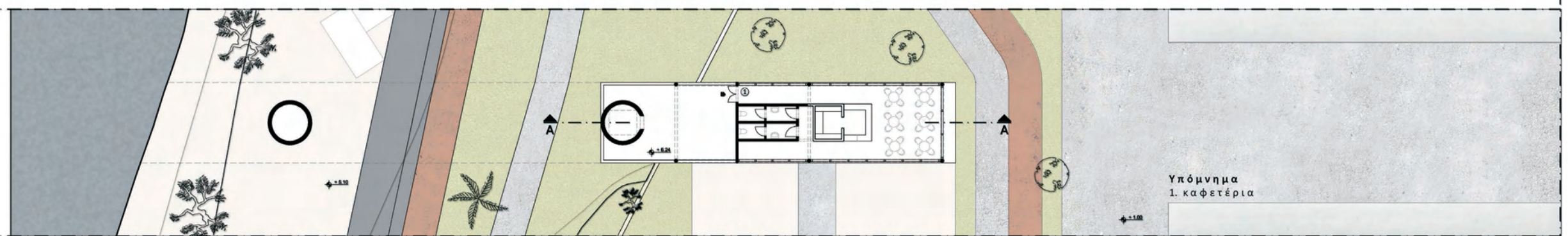
Λεπτομέρεια φυτεμένου δώματος

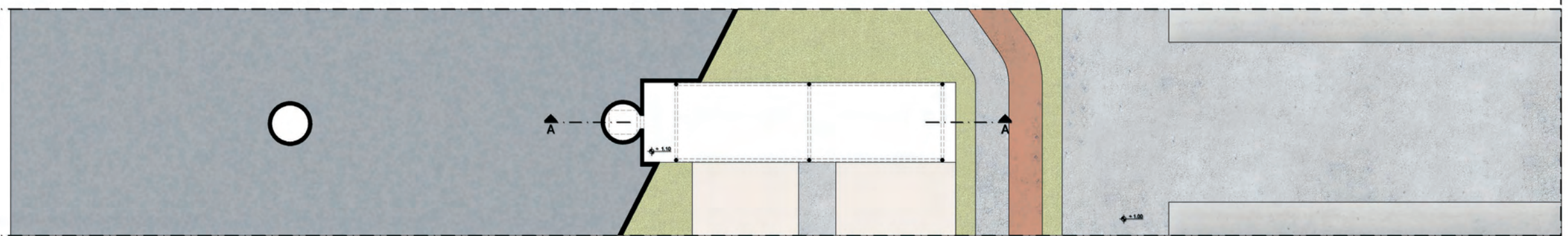
Κτήριο A κάτοψη δώματος

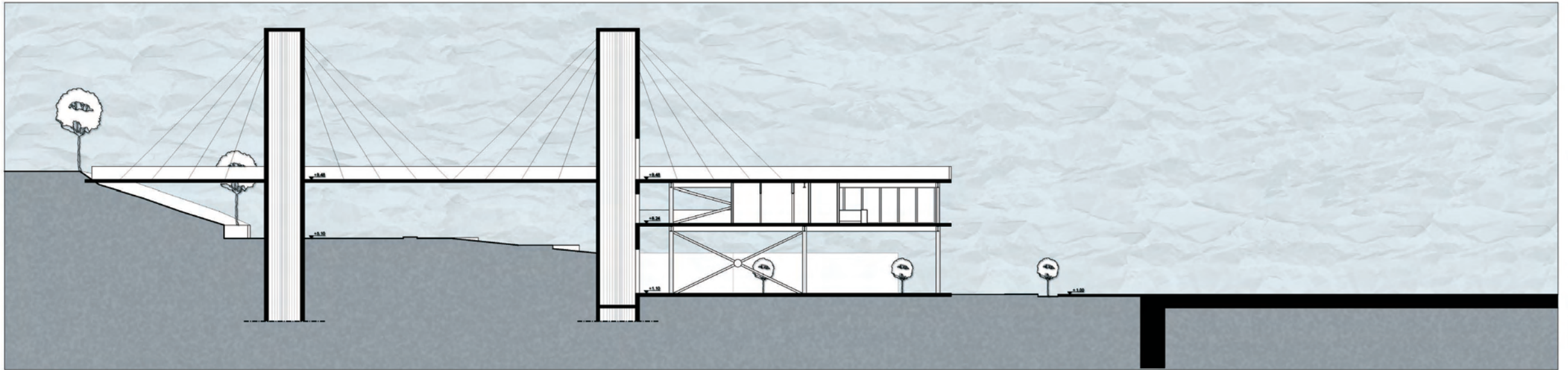
Κτήριο A κάτοψη ορόφου

Κτήριο A κάτοψη ισογείου

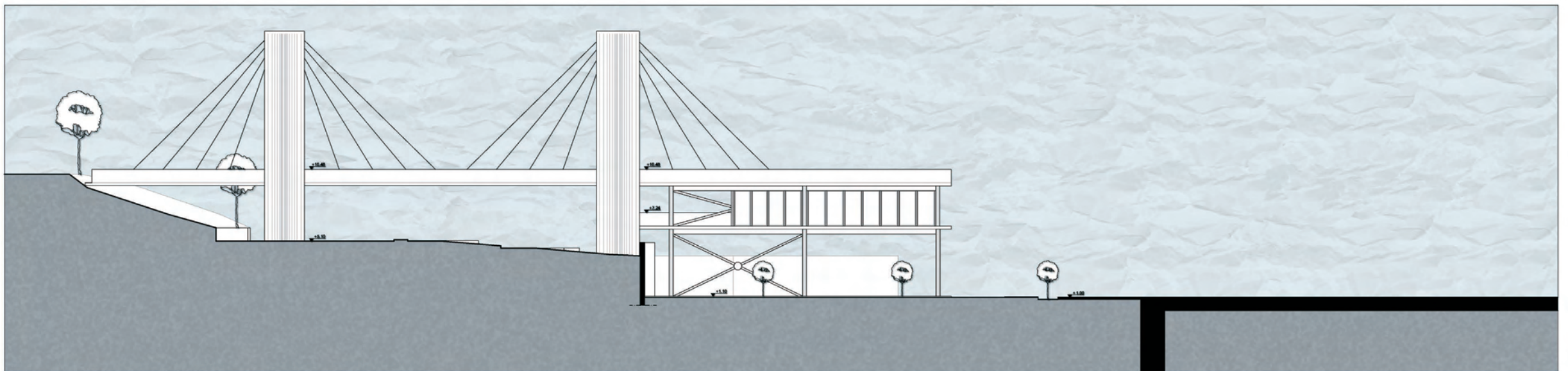

Κτήριο A τομή

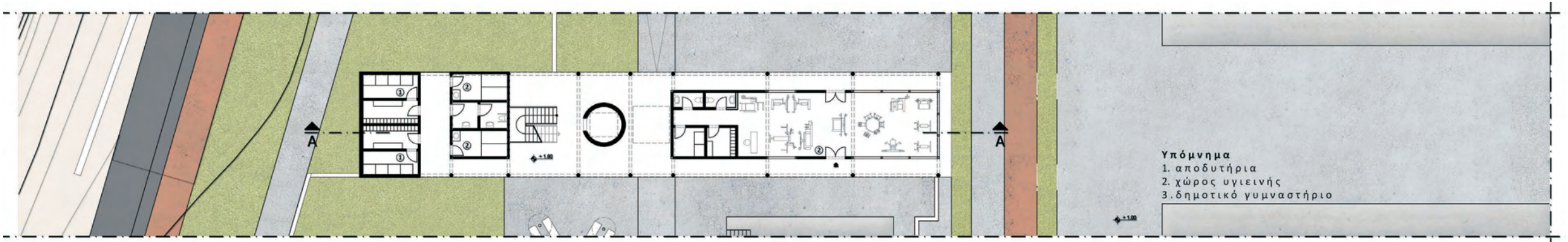

0 3 5 10 15

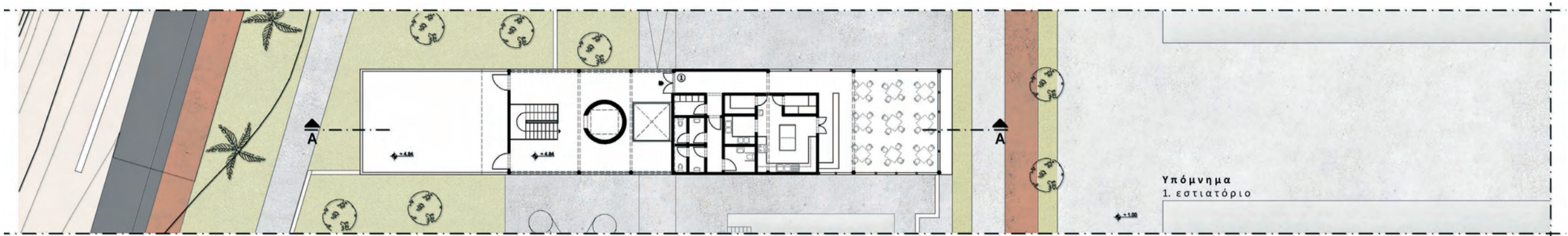
Κτήριο A όψη

Κτήριο Β κάτοψη ορόφου

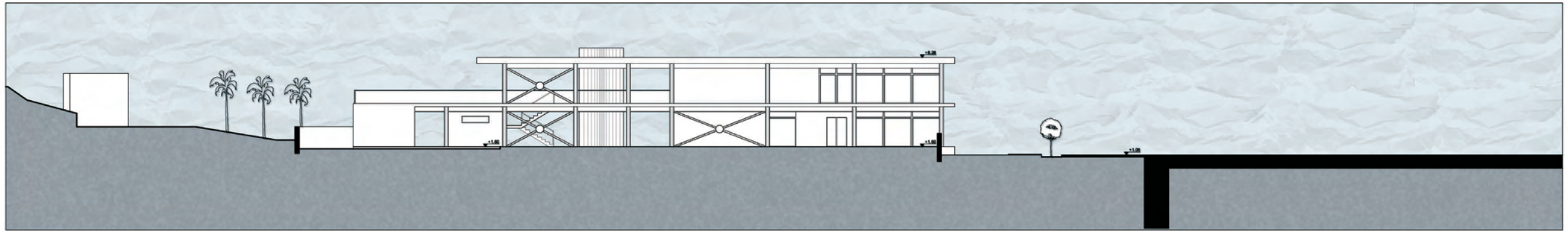
Κτήριο Β κάτοψη ισογείου

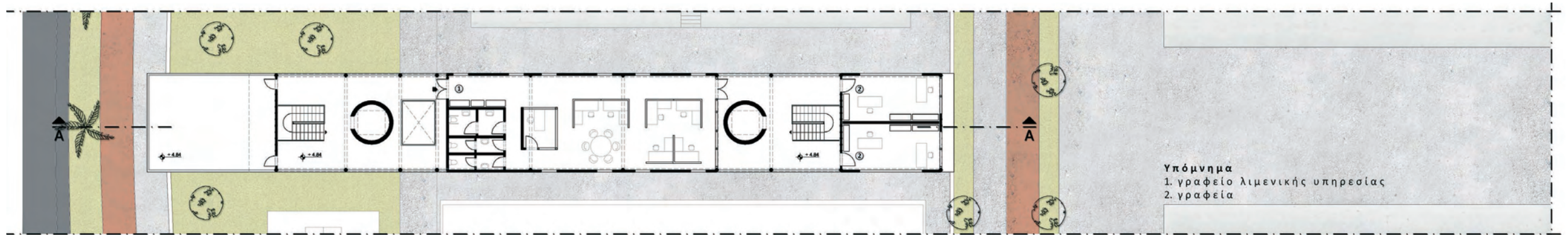
Κτήριο Β τομή

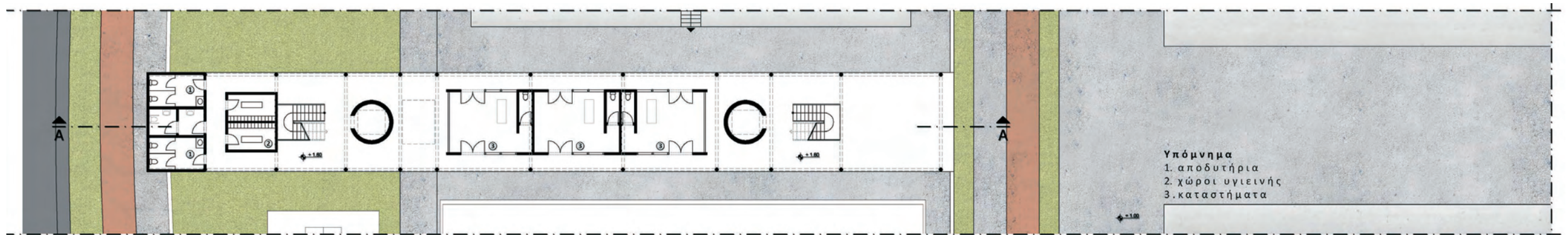
Κτήριο Β όψη

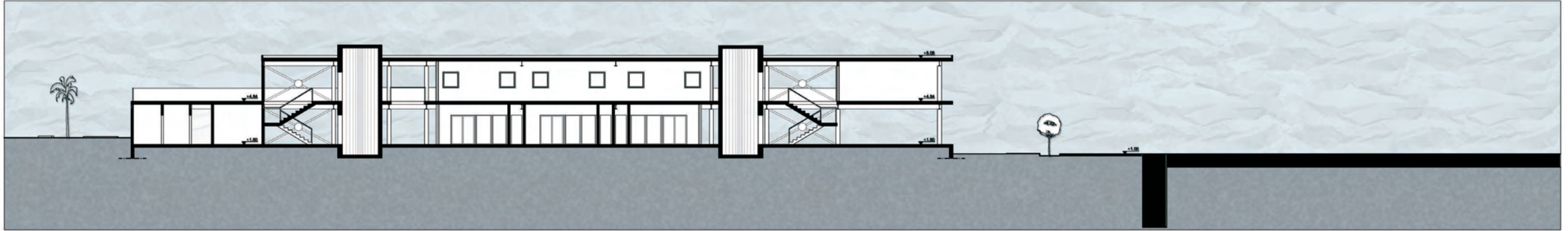
Κτήριο Γ κάτοψη ορόφου

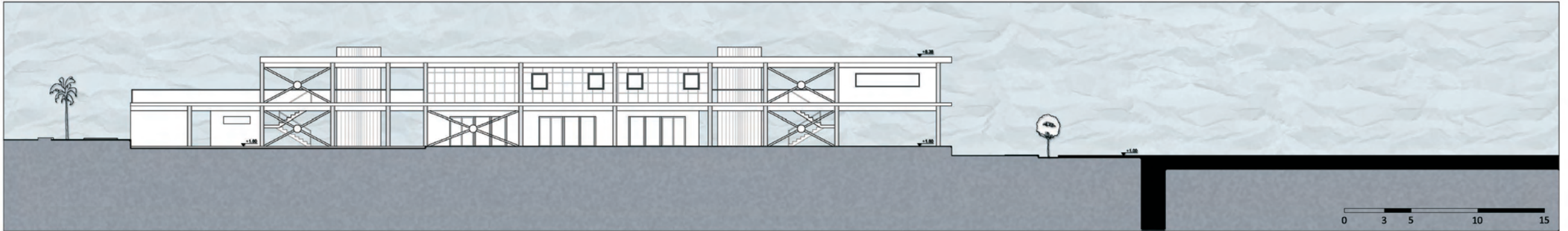
Κτήριο Γ κάτοψη ισογείου

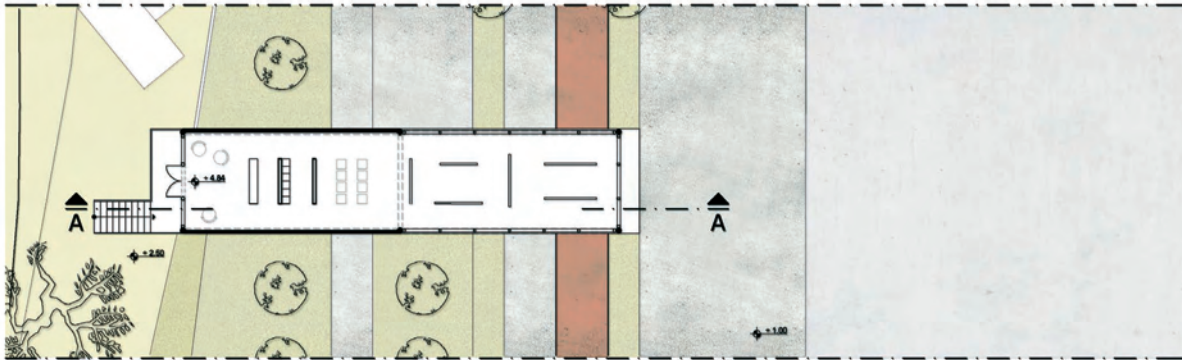
Κτήριο Γ τομή

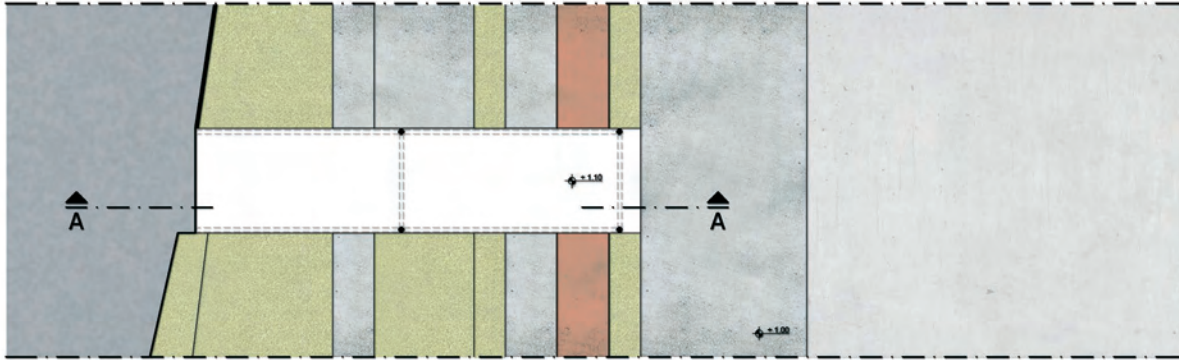
Κτήριο Γ όψη

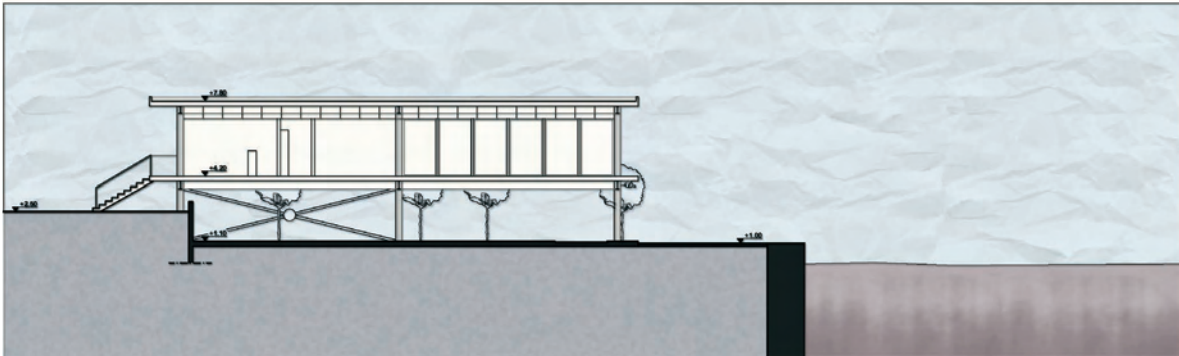
Κτήριο Δ κάτοψη ορόφου

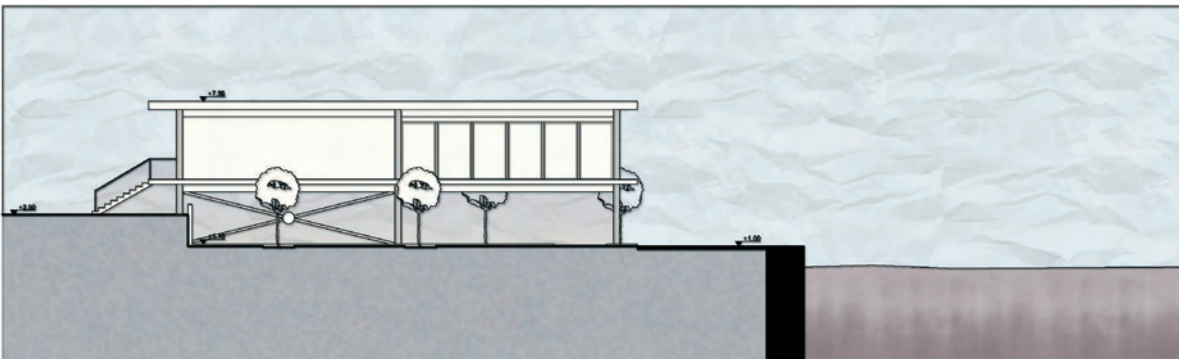
Κτήριο Δ κάτοψη ισογείου

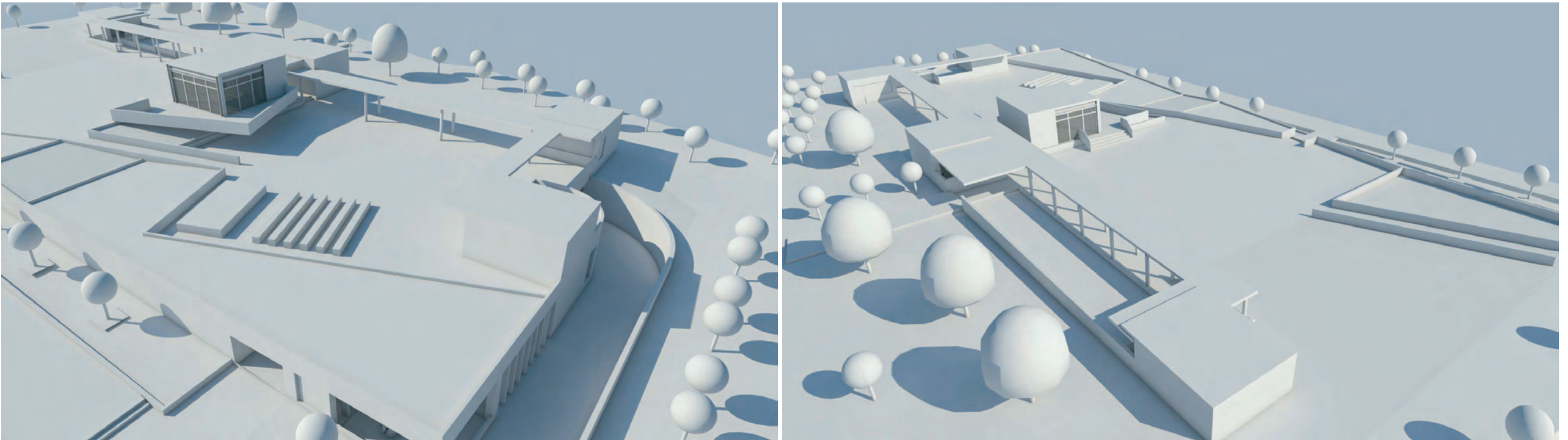
Κτήριο Δ τομή

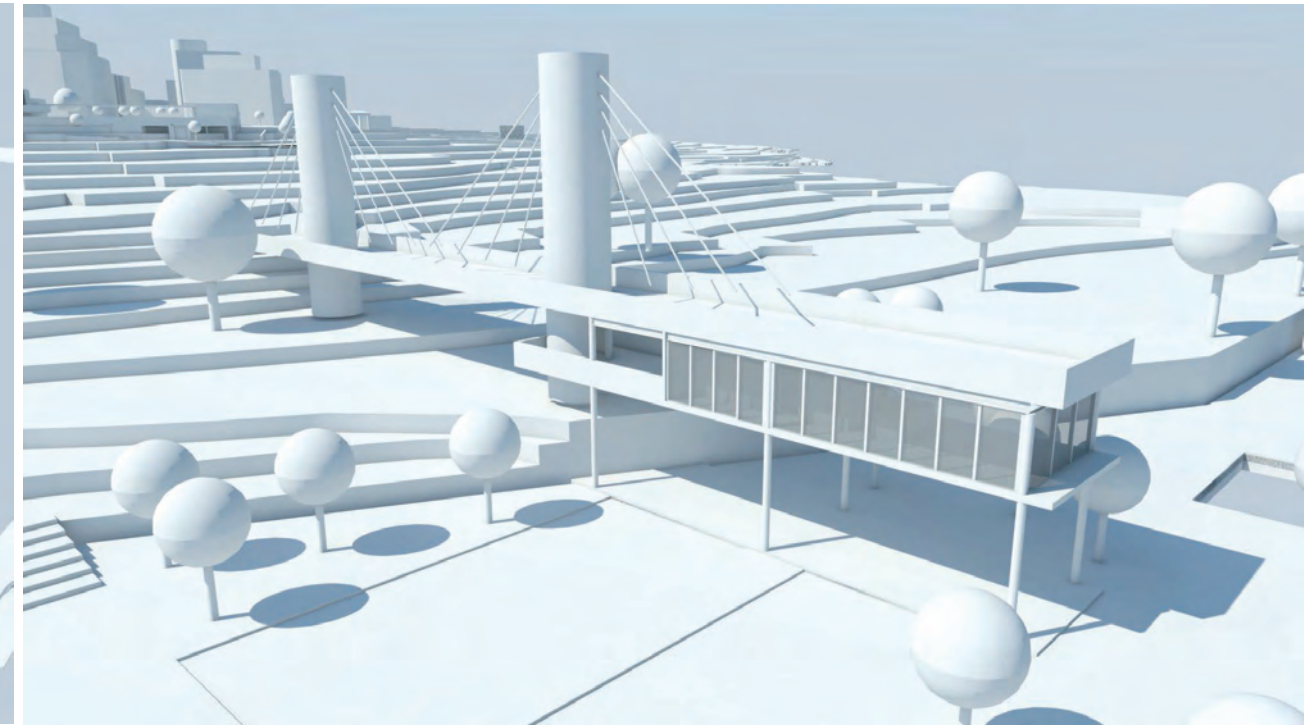
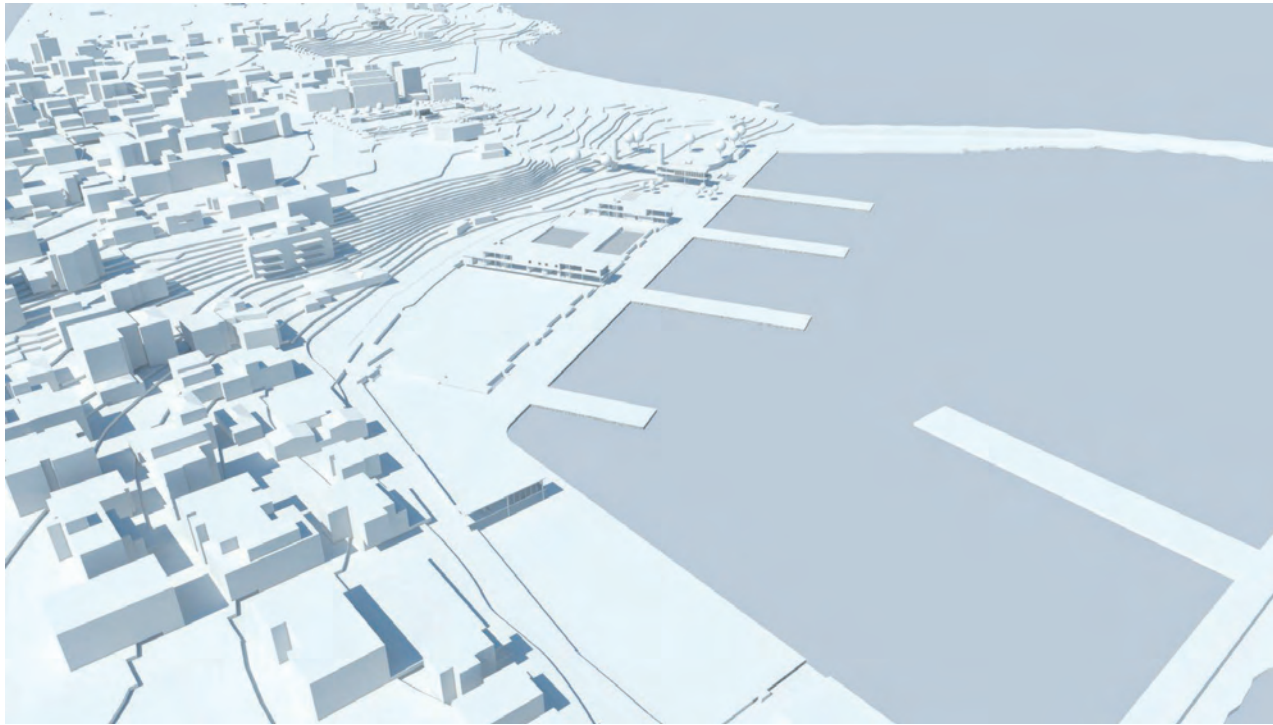
Κτήριο Γ όψη

Πλατεία στην οροφή του χώρου στάθμευσης

Η μαρίνα και το κτήριο Α

Υποσημειώσεις

1. Πηγή: <http://www.anko-eunet.gr/articles/el/News/readabout/elstat-episima-apotelesmata-apografis-nomimou-plithusμου-2011>.
2. Η «Άνω Πόλη» στη μεγαλύτερη της έκταση έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέος (ΦΕΚ 1159/ Β / 29-12-1979) και αρχαιολογικός οικισμός (ΦΕΚ 347/Β/10-4-1998, ΦΕΚ 139/Β/18-2-1999). Πηγή: <http://listedmonuments.culture.gr/monument.php?code=14323&v17=>
3. Το χωρίο στο οποίο αναφέρεται η αρχαία πόλη σε μετάφραση : «*Η Πύλος άνδρες έστειλε και η πάντερπνη Αρήνη το Θρύο, πόρος του Αλφειού, το Αιπύ λαμπρό, τα μέρη και του Κυπαρισσήεντος και της Αμφιγενείας, του Έλους και της Πτελεού, το Δώριο...*» (Ιακώβου, 1993, σελ. 75-76).
4. Περιοχή στη είσοδο της πόλης, στα βορειοδυτικά.
5. Η βάση της Αγίας Τράπεζας είναι αρχαίος κίονας (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 41).
6. Φυλή που κατοικούσε στη περιοχή (Παρασκευόπουλος, 1971, σελ. 10).
7. Η πρώτη μελέτη γίνεται από το Γάλλο μηχανικό Πασκάλ του 1833 (Στρατικόπουλος, 2005, σελ. 85). Το 1862 κατατέθηκε νομοσχέδιο στη Βουλή για τη κατασκευή λιμανιού στη Κυπαρισσία (Βουλή των Ελλήνων, 2016). Το 1887 η «Γενική Εταιρεία εργοληψιών» όμως, σταμάτησε τις εργασίες της. Μικροεργασίες έγιναν στη συνέχεια, από ένα ντόπιο εργολήπτη (Αντώνιο Γεωργακόπουλο). Κατά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο ο τότε λιμενικός βραχίονας δέχθηκε βομβαρδισμούς. Η πολιτεία ασχολήθηκε με αυτόν μερικές δεκαετίες αργότερα (1978), με στόχο την αποκατάσταση των ζημιών. Το 1992 κατασκευάστηκε ο προσήνεμος μώλος για τη φιλοξενία ψαρόβαρκων και ψαροκάικων και εν τέλει το 1995 το ΥΠΕΧΩΔΕ αναθέτει σε γραφείο μελετών, την οριστική μελέτη για το λιμάνι της Κυπαρισσίας που ξεκίνησε να υλοποιείται το 2004 (Συλλογικό, 2005 , σελ. 10-11).

Πηγές εικόνων

Η Κυπαρισσία

χάρτης_1 εικόνα υποβάθρου : <http://www.bing.com/maps/>

χάρτης_2 εικόνα υποβάθρου : <http://www.bing.com/maps/>

εικόνα_1 προσωπικό αρχείο

χάρτης_3 εικόνα υποβάθρου : <http://www.bing.com/maps/>

εικόνα_2 προσωπικό αρχείο

εικόνα_3 προσωπικό αρχείο

εικόνα_4 προσωπικό αρχείο

εικόνα_5 προσωπικό αρχείο

εικόνα_6 προσωπικό αρχείο

εικόνα_7 https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Arcadia_-_Coronelli_Vincenzo_Maria_-_1708.jpg

εικόνα_8 προσωπικό αρχείο

εικόνα_9 προσωπικό αρχείο

εικόνα_10 αρχείο φωτογραφείου foto memories

εικόνα_11 αρχείο φωτογραφείου foto memories

εικόνα_12 βιβλίο Messinia σελ. 87

εικόνα_13 προσωπικό αρχείο

διάγραμμα_1 εικόνα υποβάθρου : google earth

εικόνα_14 προσωπικό αρχείο

εικόνα_15 προσωπικό αρχείο

εικόνα_16 προσωπικό αρχείο

εικόνα_17 προσωπικό αρχείο

χάρτης_8 προσωπικό αρχείο

εικόνα_18 προσωπικό αρχείο

εικόνα_19 προσωπικό αρχείο

εικόνα_20 προσωπικό αρχείο

εικόνα_21 προσωπικό αρχείο

εικόνα_22 προσωπικό αρχείο

εικόνα_23 προσωπικό αρχείο

Εξέλιξη παραλιακού μετώπου

χάρτης_4 προσωπικό αρχείο

χάρτης_5 προσωπικό αρχείο

χάρτης_6 προσωπικό αρχείο

χάρτης_7 προσωπικό αρχείο

Φωτογραφίες παραλιακού μετώπου

διάγραμμα_1 υπόβαθρο : σχέδιο απο Autocad

εικόνα_1 - 11 προσωπικό αρχείο

Συνθετική επίλυση

διάγραμμα_1 εικόνα υποβάθρου : google earth

διάγραμμα_2 προσωπικό αρχείο

χάρτης_9 εικόνα υποβάθρου: google earth

σκίτσα προσωπικό αρχείο

διάγραμμα_3 εικόνα υποβάθρου : google earth

εικόνα_1 προσωπικό αρχείο

εικόνα_2 προσωπικό αρχείο

εικόνα_3 προσωπικό αρχείο

εικόνα_4 προσωπικό αρχείο

εικόνα_5 προσωπικό αρχείο

εικόνα_6 προσωπικό αρχείο

χάρτης_10 υπόβαθρο : σχέδιο απο Autocad

Βιβλιογραφία

Βιβλία στα Ελληνικά

- ο GEHL, J. (2013) *Ανθρώπινες πόλεις*. Αθήνα: MBIKE EVENTS & DIGITALS
- ο NEUFERT, E., ΜΑΛΑΣΠΙΝΑΣ, Δ. (μετ.) (2007) *Οικοδομική & Αρχιτεκτονική Σύνθεση*. 36^η πλήρως αναθεωρημένη και επεξεργασμένη γερμανική έκδοση 2000. 5^η ελληνική επανέκδοση. Αθήνα: Μ. Γκιούρδας.
- ο NEUFERT, P. & NEFF, L. (1998) *Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και εφαρμογές. Βοήθημα για σωστές κατασκευές*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- ο ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡ. (2007) *Κατασκευή κτιρίων. Σύνθεση και τεχνολογία*. Ζ' έκδοση. Αθήνα: Γραφικές Τέχνες.
- ο ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, Δ. (επιμ.) (2006) *Μεταλλικά κτίρια*. Α' έκδοση. Θεσσαλονίκη: Κτίριο εκδόσεις Ε.Π.Ε.
- ο ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, Δ. (επιμ.) (2011) *Εφαρμογές. Τεχνικές οδηγίες κατασκευών*. Θεσσαλονίκη: Κτίριο εκδόσεις Ε.Π.Ε.
- ο ΙΑΚΩΒΟΥ, Π. (μετ.). (1993) *Ομήρου Ιλιάδα*. Τόμος 1ος. Αθήνα, Πάτρα: Εκδόσεις Θ. Χριστόπουλος Α.Β.Ε.Ε., σελ. 74 – 77.
- ο ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ, Π. (2006) *Μεσσηνίας Περιήγησις*. Καλαμάτα: Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, σελ. 93 – 97.
- ο ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Θ. (επιμ.) (χ.ο.) *Φυτώρια καλλωπιστικών φυτών*. Αθήνα: Φυτώρια ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ.
- ο ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΣΤ. & ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. (1971) *Η Κυπαρισσία («Αρκαδία») και η ιστορία των αιώνων της*. Κυπαρισσία : Καϊάφας Όθων.
- ο ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΣΤ. (1992) *Το κάστρο της Αρκαδίας στο πέρασμα των αιώνων*, Κυπαρισσία: Δήμος Κυπαρισσίας.
- ο ΣΤΡΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. (2005) *Κυπαρισσία*, εκδόσεις Ήλιος.
- ο ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ. (1994) *MESSINIA. PELOPONNISOS HELLAS*. Θεσσαλονίκη: Ν. ΣΠΑΛΑΣ, σελ. 86 – 92.
- ο ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ. (2005) *Τριφυλιακή Προοπτική. Λιμάνι Κυπαρισσίας Α' Μέρος*. Αθήνα: Τριφυλιακή Εστία.

Διαδικτυακά Έγγραφα

- ο ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ (2016) *Πρακτικά της Βουλής της εκτάκτου συνόδου περίοδος Ζ*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/I-Bibliothiki/Koinovouleftiki-Syllogi/Praktika-Synedriaseon/Praktika-Voulis-1843-1862/> [Προσπελάστηκε: 9 Νοεμβρίου 2015]
- ο ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ(ΕΛΣΤΑΤ). (2016) *Απογραφή Πληθυσμού – Κατοίκων 2011. ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ* [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.anko-eunet.gr/articles/el/News/read-about/elstat-episima-apotelesmata-arografis-nomimou-plithusμου-2011> [Προσπελάστηκε: 21 Απριλίου 2016]
- ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ, ΧΡ., ΑΛΟΥΠΗΣ, Η., ΚΡΕΜΑΛΗ, ΖΑΧ., ΒΡΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, Μ. (2008) *Τα φυτεμένα δώματα ως οικοδομική αναγκαιότητα. Νέα υλικά και τεχνικές για την εφαρμογή τους και την εξέλιξη τους σε σύγχρονους αστικούς πνεύμονες*. [Διαδικτυακά] Μάιος 2008. Διαθέσιμο από: http://library.tee.gr/digital/m2316/m2316_evaggeliou.pdf [Προσπελάστηκε: 8 Απριλίου 2016]
- ο Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ, (2002) *Γενικές οδηγίες για ποδηλατόδρομους*. [Διαδικτυακά] Ιούλιος 2002. Διαθέσιμο από: <http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=GpPj2oJia7w%3D&tabid=380&language=el-GR> [Προσπελάστηκε : 10 Μαρτίου 2016]

Έντυπα Περιοδικά

- ο ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΕΝΝΑ, Β. (2005) *Μια διαδρομή στην ιστορία και την αρχαιολογία της Κυπαρισσίας. Τριφυλιακή Εστία*. (1/ Περίοδος Γ') σελ.8 - 12.
- ο ΒΡΕΤΤΟΣ, Γ., ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, Π., ΓΚΙΟΥΛΗΣ, Α. (2007) *Η Κυπαρισσία ανάμεσα, στο μύθο και στην ιστορία. Τριφυλιακή Εστία*. (10/ Περίοδος Γ') σελ. 46 – 65.
- ο ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΣΤ. (2009) *Μιλούν τα μάρμαρα. Τριφυλιακή Εστία*. (14/Περίοδος Γ') σελ. 51

Εφημερίδες στα ελληνικά

- *Νέο Βήμα Κυπαρισσίας*. (2009) Η ανάπλαση του Αί – Λαγούδη. Οκτώβριος 2009.
- ΠΙΝΗ, Μ. (2010) Δαμάζοντας τα κύματα. *Ελευθεροτυπία*. 26^η Ιανουαρίου.

Ιστοσελίδες στα ελληνικά

- COURT ONE (2016) *New Construction. Planning your tennis court*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.courtone.net/tennis-courts/hard-tennis-courts/new-construction/> [Προσπελάστηκε: 17 Ιουνίου 2016]
- EL. WIKIPEDIA (2016) *Κυπαρισσία*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%85%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%AF%CE%B1> [Προσπελάστηκε: 25 Απριλίου 2016]
- KIRIAKOYLIS (2016) *Rent a car*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.kiriakouliscarhire.com/index.html> [Προσπελάστηκε: 1 Ιουνίου 2016]
- TRANSPORT LEARNING (2013) *Σχεδιασμός και διαμόρφωση δρόμων, μέτρα ήπιας κυκλοφορίας*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://transportlearning.net/index.php?id=21&lang=gr> [Προσπελάστηκε: 12 Ιουνίου 2016]
- ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ (2015) *Αθλητικές εγκαταστάσεις*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.dimotrifylias.gr/> [Προσπελάστηκε: 5 Σεπτεμβρίου 2016]
- ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ (2016) *Ιστορία της πόλης*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: [Προσπελάστηκε: 5 Σεπτεμβρίου 2016]
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ (χ.ο.) *Άρθρο 38 (ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ – ΨΑΡΟΤΕΒΕΡΝΕΣ – ΨΗΤΟΠΟΛΕΙΑ – ΟΒΕΛΙΣΤΗΡΙΑ – ΠΙΤΣΑΡΙΕΣ – ΣΝΑΚ – ΜΠΑΡ – FAST – FOOD – ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΑ – ΜΠΥΡΑΡΙΕΣ – ΟΥΖΕΡΙ)*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <https://eroptes.wordpress.com/νομοθεσια/καταστήματα-υγειονομικού-ενδιαφέρον/α1β85771983-υγειονομική-διάταξη/άρθρο-38/>. [Προσπελάστηκε: 17 Ιουνίου 2016]

Ιστοσελίδες στα αγγλικά

- DEPARTMENT OF SPORT AND RECREATION (2016) *Volleyball*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.dsr.wa.gov.au/support-and-advice/facility-management/developing-facilities/dimensions-guide/sport-specific-dimensions/volleyball> [Προσπελάστηκε: 17 Ιουνίου 2016]
- LIVESTRONG.COM (2013) *Dimensions of a beach volley court*. [Διαδικτυακά] Διαθέσιμο από: <http://www.livestrong.com/article/362595-dimensions-of-a-beach-volleyball-court/> [Προσπελάστηκε: 17 Ιουνίου 2016]

Λεξικά

- ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ, Γ. (2002) Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας. Με σχόλια για τη σωστή χρήση των λέξεων. 2η έκδοση. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε.

ΦΕΚ

Κυπαρισσία

- ΦΕΚ 347/Β/10-4-1998 Χαρακτηρισμός ως αρχαιολογικού χώρου στην Άνω Πόλη Κυπαρισσίας επ. Τριφυλίας, Ν. Μεσσηνίας.
- ΦΕΚ 1159/Β/29-12-1979 Περί χαρακτηρισμού ως ιστορικού τόπου της Άνω Πόλης Κυπαρισσίας.
- ΦΕΚ 275/Δ/11-04-2002 Έγκριση πολεοδομικής μελέτης της πολεοδομικής ενότητας «Δυτική παραλιακή περιοχή» (Π.Ε.3) του Δήμου Κυπαρισσίας(Ν. Μεσσηνίας).

Χώροι στάθμευσης

- ΦΕΚ 169/Α/5-7-1976, Περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεως εντός αυτών πλυντηρίων – λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτούμενων αδειών.

- ο ΦΕΚ 54/Α/15-4-1978 Περί αντικατάστασης της διατάξεως της περιπτώσεως δ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Π.Δ. 455/1976 «περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεων εντός αυτών πλυντηρίων – λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων απαιτούμενων αδειών».
- ο ΦΕΚ 105/Α/5-5-1980, Περί τροποποίησης διατάξεων των του υπ' αριθ. 455/76 Π. Δ/τος (ΦΕΚ 169Α/ 5-7-76) «περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων..... κλπ.».
- ο ΦΕΚ 164/Α/14-11-1983, Τροποποίηση διατάξεων του Π. Δ/τος 455/1976 «περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεως εντός αυτών πλυντηρίων – λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτούμενων αδειών.
- ο ΦΕΚ 139/Α/12-9-1986, Τροποποίηση διατάξεων του Π. Δ'τος 455/1976 «περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεως εντός αυτών πλυντηρίων – λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτούμενων αδειών».
- ο ΦΕΚ 117/Α/29-7-1991, Τροποποίηση του Π.Δ. 455/76 «περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεως εντός αυτών πλυντηρίων – λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτούμενων αδειών»(Α-169).
- ο ΦΕΚ 167/Δ/2-3-1993, Προδιαγραφές για την κατασκευή χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων που εξυπηρετούν τα κτίρια.

Φυτεμένο δώμα

- ο ΦΕΚ 14/Β/11-1-2012 Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία κατασκευής φυτεμένων επιφανειών σε δώματα, στέγες και υπαίθριους χώρους κτηρίων.

Ευχαριστίες

Πολλά ευχαριστώ οφείλω:

στον πατέρα μου, για τη μέχρι τέλους στήριξη και πίστη του σε εμένα.

στη μητέρα και τη θεία μου για την στήριξη και τη βοήθεια τους καθόλη τη διάρκεια της εργασίας.

στο Γέροντα Σπυρίδωνα για τη σκέψη και τη προσευχή του.

στις φίλες μου Ασημένια, Γεωργία, Γιώτα, Δήμητρα, Ελένη και Έφη για τη εμπύχωση και τη βοήθεια τους.

στους μηχανικούς Ευθύμιο Ευθυμούδη, Νικήτα Δημητρόπουλο και σε όλους τους συνεργάτες του πατέρα μου για τις συμβουλές τους σε τεχνικά θέματα.
στο προϊστάμενο κ. Σκουτέρη και στους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Δόμησης Τριφυλίας για τη βοήθεια και τη παροχή του αναγκαίου υλικού σχεδίων και χαρτών.

στο γεωπόνο κ. Γκόγκα για τις συμβουλές τους για την επιλογή φυτών.

στην Χρονόπουλου Αγγελική για τη βοήθεια της.

στον υπάλληλο της ΔΕΥΑΚΥ για τη παροχή του σχεδίου του δικτύου βιολογικού της πόλης.

στους κ. Κασίμη και κ. Σιακαβάρα για τη παροχή πρόσβασης στο χώρο τους για φωτογραφίες.

στο φωτογραφείο Βουγιούκα για τις συμβουλές και τις φωτογραφίες που μου έδωσαν.

στη επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κ. **Βασιλεία Τροβά** για τη κατανόηση, τη βοήθεια και τη στήριξη της σε αυτή τη διπλωματική.

